

Ydinaseiden avaruuteen lähettämisen kieltävä sopimus odotettavissa

Kolmen suuren ulkoministerit ilmoittivat pääseensä periaatteelliseen yhteisymmärrykseen sopimusehdotuksesta, jolla kielletään massatuhoaseiden avaruuteen lähettäminen.

YHDISTYNEET KANSAKUNNAT, New York — Yhdysvaltain, Englannin ja Neuvostoliiton ulkoministerien yhteinen lausunto annettiin julkisuuteen Englannin YK-valtuuskunnan päämajassa. Ennen lausunnon julkisuuteen saatamista Dean Rusk, lordi Home ja Andrei Gromyko olivat neuvotelleet ehdotuksesta noin kahden tunnin ajan. Kolmen suuren edustajat lausuvat toivovansa, että massatuhoaseiden avaruuteen lähettämisen kieltävä virallinen sopimus "solmittaisiin lähitulevaisuudessa".

Neuvostoliiton ulkoministeri Gromyko sanoi lehdistöille, että hänellä on aikomus tavata presidentti Kennedy torstaina. Po. sopimus koskee käytännössä lähinnä vain Yhdysvaltoja ja Neuvostoliittoa koska Englanti ei vielä kykenisi lähettämään ydinaseita avaruuteen.

Yhdysvaltain sotilasviranomai-

lista etua ydinaseiden lähettämisestä avaruuteen koska ne voidaan lähettää maassa sijaitseville lähteyksiläisille, jolloin osumatarkkuus on huomattavasti parempi.

Tarkkailuasemista

Ulkoministeri Gromyko oli vähemmän optimistinen sopimukseen nähden, jonka nojalla itä ja länsi perustaisivat tarkkailuasemia toistensa alueelle. Näiden tarkkailuasemien tehtävänä olisi valvoa mahdollisten yllätyshyökkäysten aloittamista.

Kuljetukset ja teräs Laborin sosialisoimiksi

SCARBOROUGH — Englannin työväenpuolueen johtaja Harold Wilson sanoi puolueen kongressin yhteydessä pitämässään lehdistökonferenssissa, että tuleva Labor-hallitus kansallistaisi jätteen sekä terästeollisuuden että maantiekuljetukset.

Työväenpuolueen hallitus kansallistaisi nämä alat heti sodan jälkeen, mutta konservatiivien jätellessä valtaan vuonna 1951 palattiin entiseen asiantilaan.

Labor-puolue on hyväksynyt myös ehdotuksen, joka koski valtion koulujen ja yksityiskoulujen yhdistämistä. Näin ollen he väittävät eräät tunnetut sisäoppilaitokset nykyisessä muodossaan, set eivät näe paljoakaan sotilail-

Hurrikaani Flora raivosi Haitissa

MIAMI — 140-mailin tuntinopeudella etenevä hirmumyrsky Floran tuulet aiheuttivat eilen suurta tuhoa Haitissa. Floran oli määrä tänä aamuna ylittää Haiti, josta sen odotetaan jatkavan kulkuaan kohti Kuuban Guantanamolahtea ja saaren itäosassa sijaitsevaa Orienten maakuntaa.

Flora on tähän mennessä aiheuttanut suuria aineellisia vahinkoja ja ainakin 20 ihmisen ilmoitetaan saaneen surmansa. Trooppisen Floran varsinainen myrskykeskuksen ilmoitetaan etenevän 10 mailin tuntinopeudella.

Lyhyesti kerrottuja uutistapahtumia

WASHINGTON — Kolme neuvostoryhmän maata on tiedustellut mahdollisuuksia saada osaa Yhdysvalloista vehnää. Maat ovat Tšekkoslovakia, Unkari ja Bulgaria. Mainitut kommunistimaat haluavat osaa amerikkalaisista vehnästä ainakin 60 miljoonan dollarin edestä, ilmoitetaan viralliselta taholta.

WASHINGTON — Hallituksen taholta seurataan huolestuneina terästeollisuudessa alkaneita hintakorotuksia. Presidentti Kennedyn odotetaan ensimmäisen sopivan tilaisuuden tullen antavan julkisen lausunnon, jossa hän kehoittaa liikemiehiä ajattelemaan ensiksi koko kansakunnan etua ennenkuin ryhtyvät korottamaan teräksen hintoja.

VATIKAANI — Tšekkoslovakian hallitus ilmoitti eilen illalla vapauttaneensa Prahan roomalaiskatolilaisen arkkipiispan Josef Beranin ja neljä muuta piispa. Arkkipiispa oli ollut vangittuna vuodesta 1951 lähtien koska hän kieltäytyi silloin allekirjoittamasta osallisuusvakuutusta Tšekkoslovakian hallitukselle. Po. kirkkomiesten vapauttamista pidetään merkittävänä osoituksena Vatikanin ja kommunistimaailman välisten suhteiden kehitykseksi.

NEW YORK — Englannin ulkoministeri lordi Home sanoi Neuvostoliiton päättäneen olla harjoittamatta "kriisipoliittikkaa". Luulen heidän päättäneen, että sota tai sodalla uhkaaminen on mahdotonta", hän sanoi New Yorkissa järjestetyssä televisiohaastattelussa. "He ovat päättäneet yrittää aikaansaada sopimuksia pikemminkin kuin järjestää kriisitilanteita", hän lisäsi.

SEOUL — Torstaina ilmoitettiin 44 uutta koleeratapausta, joten tapauksia on nyt ilmennyt vähintään 486 siitä alkaen, kun epidemia puhkesi Etelä-Koreassa melkein kaksi vuotta sitten. Näistä 34 on kuollut. Valtiosa tartuntataapauksista on sattunut Pusanin satamakaupungissa.

BREMEN — Kristillisdemokraattinen puolue sai lähes kaksi kertaa niin paljon ääniä kuin edellisissä vaaleissa Länsi-Saksan pienimmässä osavaltiossa Bremenissä pidetyissä vaaleissa. Sosialidemokraatit säilyttivät ehdottoman enemmistönsä osavaltion parlamentissa.

CAMBRIDGE, Md. — Kaupungin valkoihoiset asukkaat äänestivät ehdotusta vastaan, jolla oli määrä muuttaa kaupungin yleisiä paikkoja koskevia ohjesääntöjä. Esityksellä pyrittiin lopettamaan rotuerottelu kaupungin ravintoloissa ja lounaspaikoissa sekä sen ainoassa hotellissa. Ehdotuksen hyväksymisen puolesta annettiin 1,720 ääntä ja sitä vastaan 1,994.

BONN — Länsi-Saksan maatalousministeriön edustaja ilmoitti, että Neuvostoliitto aikoo osata Länsi-Saksasta vehnää ja viljaa 35,000 tonnia. Kansleri Adenauerin ilmoitetaan vastustavan viljan myymistä Neuvostoliitolle mutta tähän mennessä kauppaa koskevaa päätöstä ei ole vielä tehty hallitustasolla.

PEKING — Pekingin pormestari sanoi kommunisti-Kiinan 14. vuosipäivän johdosta pidetyssä tilaisuudessa, että "kommunisti-Kiinan usko maailman kansojen yhteisillä ponnistuksilla estettävän uuden sodan syttymisen". Poliittisten huomioitajain mielestä lausunto on merkittävä kahdessa mielessä — Pekingin pormestari säilytti "maailman kansojen" joukkoon myös Yhdysvallat ja toiseksi se, että lausunnon antaja on korkeassa asemassa Kiinan kommunistipuolueessa.

Yhdysvaltain viisi satelliittia kuvaamaan kuuta

LONTOO — Yhdysvallat suunnittelee viiden satelliitin lähettämistä kuuta kiertävälle radalle. Vuoden 1966 vaiheilla toteutuvaksi aiottu suunnitelman tarkoituksena on ottaa lähiviksestä kuusta ihmisen kuumatkan valmistelemiseksi.

Avaruus- ja ilmailuhallituksen NASAN apulaisjohtaja Robert Seamans ja hänen pääapulaisensa selostivat suunnitelmaa Lontoossa pitämässään lehdistökonferenssissa.

Tarkkoja valokuvia he sanoivat tarvittavan siksi, että avaruustutkijat eivät putoaisi laskeutuessaan kraatereihin tai kuun pinnalla oleviin halkeamiin.

Amerikkalaiset asiantuntijat sanoivat Lontoossa, että viimeistään vuoteen 1970 mennessä kaksi amerikkalaista avaruusiästä voisi viettää kokonaisen vuorokauden kuussa kolmannen kiertäessä kuuta avaruusaluksessa poimiskeiden kuussa olleet miehet myöhemmin mukaan paluumatkalle maahan.

Suomen ulkoministeri puhui YK:ssa

YK, N. Y. — Suomen ulkoministeri Veli Merikoski lausui YK:n yleiskokouksen yleisessä istunnossa keskiviikkona käyttämässään puheenvuorossa, että Suomen hallitus tahtoo edelleen tukea rauhan turvaamiseen tähtäävää YK:n toimintaa.

Viitattuun Suomen rahalliseen tukeen hän mainitsi uutena toimenpiteenä tällaisen toiminnan käynnistämisen edellytysten parantamiseksi, että Suomessa, kuten aikaisemmin Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa on ryhdytty muodostamaan erityisiä pataljoonien vahvuista valmiusjoukko-osastoja, joka voidaan asettaa YK:n käyttöön rauhanturvaamisoperaatioita varten.

Suomen uutisia

(Suomi-Seura)

Suomen Pankki lainaa 90 milj. mk metalliteollisuudelle

Suomen Pankki on päättänyt antaa toimitusluottoa maamme metalliteollisuudelle 90 miljoonaa markkaa. Tämä summa käytetään metalliteollisuuden työllisyyden ylläpitämiseksi ja sen aseman parantamiseksi ulkomaisten tavaraimportin kanssa käytävissä kilpailuissa.

Puolukoiden vienti jää vähäiseksi

Puolukoiden vienti näyttää tänäkin syksynä jäävän verraten vähäiseksi huolimatta siitä, että ruotsalaiset ovat vähitellen kokonaan ohittaneet suomalaiset puolukanviejät ja valloittaneet markkinat lähinnä Saksassa. Tämä johtuu siitä, että Ruotsissa puolukapöimijöille maksettava hinta on tuntuvasti pienempi kuin Suomessa.

Tampereen-Vaasan rata täyttää 80 vuotta

Syyskuun 29. päivänä tuli kuuluksi 80 vuotta siitä, kun 30 kilometriä pitkä Tampereen-Vaasan rataosa avattiin liikenteelle. Hanke ratayhteyden saamiseksi Etelä-Suomen ja Pohjanmaan välille oli ollut vireillä valtiopäivillä 1830-luvulta alkaen. Kun Helsinki-Hämeenlinnan rataa ryhdyttiin vuonna 1874 jatkamaan Hämeenlinnasta Tampereelle ja Toijalasta Turkuun, pidettiin yleisessä luonnollisena asiana, että mahdollisimman pian ryhdytään rakentamaan rataa myös Tampereelta pohjoiseen.

Tampereen-Vaasan rataa rakennettaessa noudatettiin suurta säästäväisyyttä, minkä ansiosta sen kustannukset jäivät ennätyspieniä. Sittemmin kokemukset ovat osoittaneet, että tällainen rautatierakennuspolitiikka ei ole järkevää. Radalla onkin tähtynyt vuosikymmenien varrella suuria monistellen korjauksia.

Nykyinen Vaasan rata saadaan kiskotettua kokonaisuudessaan raskailta 51 k:n kiskoilla lokakuun loppuun mennessä.

Kuvern. Rockefeller tapasi presidentti Charles de Gaulle

PARISI — Euroopan-matkallaan olevan New Yorkin valtion kuvernööri Nelson Rockefeller vieraili eilen presidentti de Gaulle luona 45 minuutin ajan. Rockefeller ei halunnut ilmoittaa lehdistöille siitä, mistä hän ja de Gaulle keskustelivat. "Jos haluatte tietää mistä keskustelimme niin kysykää sitä presidentti de Gaullelta. Ranskan presidentti ei ole millään tavoin kommentoinut Rockefellerin kanssa käymäänsä keskustelua. Rockefeller sanoi olevansa iloinen saadessaan tilaisuuden vieraila Yhdysvaltain vanhimmassa liittolaismaassa.

Mme. Nhu kannattaa U.S. sotilasavun vähentämistä

PARISI — Etelä-Vietnamin "First Lady" Mme. Ngo Dinh Nhu sanoi eilen antamassaan haastattelussa, että hän kannattaa täydellisesti Yhdysvaltain puolustuslaitteita. McNamaraan ehdotusta, minkä mukaan USA:n Etelä-Vietnamiin antama sotilailäinen apu tulisi lopettaa vuoteen 1965 loppuun mennessä.

E-Vietnamin presidentin veljen puolison Mme. Nhun pitämässä lehdistökonferenssissa osallistui yli 100 lehtimiestä. Hän kuusi ne tiedot, joiden mukaan hän olisi tietoisesti syyttänyt nuoria amerikkalaisia upseereita "seikkailijoiksi ja harmien aiheuttajiksi". Mme. Nhu sanoi, että tässä kohdin on mahdollisesti tapahtunut hänelle kielivirheitä koska hän on saanut ranskan- eikä englanninkielisen kasvatuksen.

Verinen vallankaappaus Hondurasissa; armeijalle valta — presidentti maanpakoon

SAN JOSE, Costa Rica — Ryhmä Hondurasin armeijan upseereita syöksyi vallasta presidentti Ramon Villeda Moralesin ja lähetti hänet maanpakoon. Hondurasin naapurivaltioista saatujen tietojen mukaan vallankumouksellisten ja presidentin kannattajien välillä käytiin maan pääkaupungissa kiivaita taisteluja.

Taistelujen tauottua ilmoitti vallankumouksen suorittaneen upseerijuntan johtaja, että ainakin 20 presidentti Moralesin kansalliskaartilasta sai surmansa ja yli 50 siviilihenkilöä haavoittui. Vallankaappauksen suorittaneen ryhmän johtajana toimi Hondurasin armeijan komentaja kenraali Osvaldo Lopez. Eräiden tietojen mukaan surmansa saaneet luku on huomattavasti ilmoitettua suurempi. Sen sanottiin nousevan ainakin 120 kaatuneeseen.

Yhdysvallat katkaisi eilen illalla suhteensa Hondurasin. Tämä merkitsi myös ulkomaanavun lopettamista.

Eilen annettua radiolähetyksessä vallankaappannut upseeriryhmä ilmoitti hajottavansa poliittiseksi järjestöksi muodostuneen kansalliskaartin ja perustavansa järjestön, jolla tulleen

Leipä asetettu säännöstelyn alaiseksi NL:ssä

MOSKOVA — Neuvostoliiton pääkaupungissa asetettiin eilen leipä ja jauhot säännöstelyn alaiseksi, samanaikaisesti kun neuvostohallitus ilmoitti kansalle, että huonosta sadosta johtuen NL:n on ollut pakko suorittaa viljan ajoja ulkomailta.

Moskovan elintarvikeliikkeissä myytiin asiakkaita kohden ainoastaan yksi pauna valkoista ja neljä paunaa tummaa leipää. Tähän mennessä ei vielä ole kuitenkaan asetettu mitään rajoituksia, jotka säisivät ostajaa käymässä useammassa kuin yhdessä leipomotuotteiden myymälässä.

Karjalainen jatkaa

HELSINKI (3.10.63. SS) — Pääministeri Ahti Karjalainen jatkaa tänään hallitusneuvotteluja uuteen hallituksensa suunniteltujen ryhmien — maalaisliiton, kansanpuolueen, kokoomuksen ja skogilaisten kanssa. Eilen antamassaan vastauksissa ei mikään ryhmä suhtunut kielteisesti esitettyyn hallitusohjaan.

Tässä on vielä monta asiaa auki, ennenkuin hallitus syntyy, vaikka aikoinaan pitää niin kiirettä kuin suinkin, sanoi pääministeri Karjalainen eilen. Pohja, ohjelma ja hallituspaikkojen jako hallituspuolueiden kesken ovat vielä täysin ratkaisematta. Kaikki vie aikansa ja saatava olla mahdollista, ettei hallitusta saada vielä tällä viikolla kokoon. Neuvotteluja kaikista e.m. asioista käydään tänään.

JFK ei välittänyt vastata kuvernööri Faubuksen sanoihin

LITTLE ROCK, Ark. — Presidentti Kennedy ei vain muuttanut jalan etäisyydellä Arkansasin kuvernööri Faubuksesta kun viimeksi mainittu arvosteli kärkevästi Kennedyn federaalista siviilioikeusohjelmaa. Presidentti Kennedy ei katsonut aiheelliseksi vastata kuvernööri Faubuksen esittämään arvostelemaan lausuntoon. Arkansasin kuvernööri ei saanut kovinkaan suuria suosio-osoituksia arvostelujen johdosta.

Presidentti Kennedy puhui 7.500-päiselle kuulijajoukolla Greer's Ferry-padon viikinkijuhlissa. Kuvernööri Faubus, joka esitti Kennedyn, aiheutti suuren yllätyksen ryhtyessään keskustelemaan siviilioikeusohjelmasta.

Ilmavoimien tutkimuskeskus on pitänyt vuodesta 1948 lähtien sisäistä kirjaa, johon merkitään havainnot ja tutkimustulokset. Kuluneiden 15 vuoden aikana ilmavoimat on tutkinut yli 8,000 "tuntemattomia ilmiöitä". Vain 7,7 prosenttia näistä on jäänyt selvittämättömyiksi, ja tämäkin prosenttiluku on harhaanjohtava suuri. Suurin osa "emme tiedä, mikä se oli"-ilmiöistä on sinisen kirjan ensimmäisiltä vuosilta.

Näiden vuosien aikana ilmavoimien tutkimusmenetelmät ovat parantuneet erittäin huomattavasti. Tästä on ollut seurauksena, että selvittämättömyiden tapauslukumäärä on vähentymistään vähentynyt. Niinpä vuosien 1947 ja 1952 välisenä aikana tapauksista jäi selvittämättä lähes 20 prosenttia. Vuodesta 1953 vuoteen 1957 selvittämättömyiden tapausprosenttiluku oli alentunut 3,68:aan.

US. ilmavoimat tutkivat yhä lentävien lausten arvoitusta

WASHINGTON — Yhdysvaltain ilmavoimat epäilevät yhä vielä vahvasti lentävien lausten olemassaoloa, mutta asian johdosta suoritetaan jatkuvia tutkimuksia.

Tekokuut, miehitetyt avaruuskalvat ja muut avaruuskokeet ovat vieneet paljon mielenkiintoa niin kutsutuille "tuntemattomilta lentäviltä esineiltä" tai niinkuin ilmavoimat ilmaisevat asian mieluummin — "tuntemattomilta ilmakehän ilmiöiltä", jotka aikaisemmin useinkin esiintyivät lehtien etusivuilla.

U.S. ilmavoimilla on yhä vielä tutkimuskeskus, joka on erikoistunut "mystillisten ilmiöiden tutkimiseen". Tällä keskuksella on pääpaikkansa lähellä Daytonia, Ohion valtiosta. Tiedemiesten on määrä tutkia tarkasti jokainen heille esitetty kertomus "vieraita ilmiöistä".

US. arvioi Etelä-Vietnamin sodan päättyvän voittoon kahden vuoden kuluessa

Puolustuslaitteiden ja yleisesikunnan päällikkö kenraali Taylor selostaneet Etelä-Vietnamin tilannetta pres. Kennedylle ja Kansalliselle turvallisuusneuvostolle

WASHINGTON — Yhdysvaltain hallituksen viralliselta taholta ilmoitetaan, että Etelä-Vietnamissa käytävä sota kommunistisia Vietkong-joukkoja vastaan odotetaan päättyvän voitollisesti vuoden 1965 loppuun mennessä, ellei Etelä-Vietnamin poliittiset kriisit aiheuta "tuntuvia" häiriöitä sotilaallisiin operaatioihin. Presidentti Kennedyn hyväksymässä virallisessa USA:n Vietnamin politiikkaa koskevassa lausunnossa varoitettiin, että vaikka Saigonin hallituksen painostustoimenpiteet eivät vielä ole "huomatavasti häirinneet" sotatoimia niin "tulevaisuudessa ne saattavat aiheuttaa sotatoimille suuria vikeuksia".

Lausunnossa sanottiin edelleen, että nykyisen tilanteen edelleen jatkuessa voidaan Etelä-Vietnamissa olevat 14.500 amerikkalaista sotilashenkilöä kutsua kotiin vuoden 1965 loppuun mennessä. On hyvin todennäköistä, että vielä kuluvan vuoden aikana tullaan palauttamaan Yhdysvaltoihin Etelä-Vietnamissa olevia amerikkalaisia joukoista ainakin 1.000 miestä. "Poliittinen tilanne on Etelä-Vietnamissa edelleen hyvin vakava", korostettiin virallisessa USA:n Etelä-Vietnamin politiikkaa koskevassa lausunnossa.

Kansallinen turvallisuusneuvosto ja presidentti Kennedy hyväksyivät edellä mainitun virallisen asennelausunnon niiden ehdotusten perustalla, jotka puolustuslaitteiden ja kenraali Taylor sekä USA:n Etelä-Vietnamin suurlähettiläs Henry Cabot Lodge olivat yhteisesti esittäneet.

Veli Merikoski tapasi Dean Ruskia

NEW YORK — Ulkoministeri Veli Merikoski keskusteli keskiviikkona tunnin ajan kansainvälisestä tilanteesta valtiotieteiden Dean Ruskia kanssa Yhdysvaltain edustustossa New Yorkissa.

Asioista hyvin perillä olevat lähteet kertoivat Ruskia ja Merikosken puhuneen keskustelusta, johon osallistuvait Rusk ja Englannin sekä Neuvostoliiton ulkoministerit.

Merikoski ei antanut mitään lausuntoa lehdistöille keskustelusta Ruskia kanssa.

Mrs. JFK Kreikassa; tarvitsi happea lennon aikana

ATEENA — Presidentti Kennedyn puoliso Jacqueline joutui lentomatkansa viimeisellä osuudella väsymyksen ja korkean lentokorkeuden (29,000 jalkaa) aiheuttaman epämukavan olon vuoksi nauttimaan ylimääräistä happea.

Koneen saavuttua Ateenaan Mrs. Kennedy tervehti iloisesti vastassa olleita sisartaan prinsessa Lee Radziwilla, Jacqueline Kennedy viipyy Kreikassa 15 päivän ajan.

Presidentin puoliso matkusti Trans World Airwaysin aikataulun mukaisella suihkukoneella. Hänen mukanaan oli vain yksi henkivartija Secret Servicestä.

ATEENA — Mrs. John F. Kennedy, joka parhaillaan on Kreikassa 15 päivän pituisella yksityisellä lomamatkallaan, vieraili eilen Kreikan kuninkaan ja kuningattaren luona.

Vuosien 1958 ja 1962 välisenä aikana on jäänyt selvittämättömyksiä enää 2,4 prosenttia ilmoitetuista havainnoista.

Yhdysvaltain ilmavoimat ovat 15 vuoden kokemuksen jälkeen antaneet lentävistä laustista seuraavanlaisen lausunnon: "Tähän päivään mennessä tutkimuskeskus ei ole voinut havaita maan turvallisuuden olleen uhattuna. Ei ole mitään todistusta siitä, että meille ilmoitetuissa havainnoissa olisi ollut kysymys teknillisistä suorituksista, jotka eivät olisi meille tuttuja taikka tieteellisen teorian kannalta ymmärrettäviä. Lopuksi vielä todettakoon, että meille ilmoitetuissa ilmiöissä ei ole mitään sellaista, mikä olisi osoittautunut kysymyksessä olleen maapallon ulkopuolelta lähtevien laustien, jota järelliset ilmiöt ohjaavat."

Tästä lausunnosta voidaan päätellä ilmavoimien olevan vakuuttunut siitä, että 1) "tuntemattomia ilmakehän ilmiöt" eivät ole peräisin Marsista, Venuksesta eikä mistään muualta aurinkokunnasta ja että 2) ne eivät ole Neuvostoliiton vakoiluvälineitä. Mutta mitä nämä "lentävät laustet" sitten ovat? Sinisen kirjan mukaan suurin osa on aivan tavallisia tähtitehtäviä ilmiöitä, kuten meteoriitteja, pyrstötähtiä, kiertotähtiä ja tavallisia tähtiä, jotka joissakin valaistusolosuhteissa näyttävät metallisilta kappaleilta. Ilmavoimien edustaja tahtoi korostaa, että havaintojen lukumäärällä ja uusilla avaruuskokeilla ei näytä olevan mitään yhteyttä keskenään. Tiedemiehet arvelisivat, että näiden ilmoitusten määrä vähenisi, kun ihmiset totuttuivat avaruuskokeisiin, mutta niin ei ole käynyt. (H.S.)

RAIVAAJA

THE PIONEER

TOIMITTAJAT:

Akseli Mattson, Erik Minkinen, Lempi Ikävalko-Toivola
Puh. Diamond 3-3822

SAVELE SYRJÄLÄ, Manager

Tilaukshinnat Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Vuosikerta \$12.00 — Puoli vuotta \$7.00 — Kolme kk. \$4.00
Suomeen: Vuosikerta \$14.00 — 6 kk. \$8.00
Single Copies 10c

Second class postage paid at Fitchburg, Massachusetts
Published Monday, Wednesday and Friday except on
holidays, by the Raivaaja Publishing Company,
48 Wallace Ave., Fitchburg, Massachusetts 01421



OUR POLICY
"The purpose of the Association shall be to help preserve the ideals and traditions of our country, the United States of America, to revere its laws and inspire others to respect and obey them, and in all ways to aid in making this country greater and better."

Kesäloimat

Aluminityöläiset ovat uranuurtajia etsimässä parannuksia työläisten elintason. Erikoisesti he ovat edistyneet kesälomien järjestelyssä. Jos heidän esimerkinsä saadaan yleistetyksi, työläiset saavat selaisen loman jota he eivät ole aikoinaan edes uneksineetkaan.

Aluminityöläisiä edustavan USWA unionijärjestön edustajat neuvottelivat yhdeksän vuorokauden ajan Aluminium Co. of America, Kaiser Aluminium & Chemical, Reynolds Metals Co., Olin Mathieson Corporation sekä Ormet, Inc. yhtiöiden kanssa, jonka tuloksena työläisille myönnettiin pitempi kesäloma mitä muilla aloilla tähän mennessä on myönnetty.

Sopimuksen mukaan vuoden yhtiön palveluksessa ollut työläinen saa kymmenen viikon pidennetyn kesäloman jokaisen viiden vuoden kuluttua. Palkka maksetaan kolmestatoista viikosta, mutta kolmen viikon kesälomapalkka siirretään työläisten omaan rahastoon. Ensimmäisenä vuotena sopimusta asettaa käytäntöön ja viidesosa työläisistä alkaa elää uuden sopimuksen myöntämällä kesälomalla. Seuraavana vuotena toiset viidesosa työläisistä pääsee pidennetylle lomalle ja niin edespäin.

Työläisille nykyisen sopimuksen mukaan ei nimellisesti palkkoja korotettu, mutta kymmenen dollaria viikossa asetetaan jokaisen työläisen kohdalle sairaus sekä tapaturmakorvauksen suorittamista varten. Se korottaa viikottaisen korvauksen 78 dollariin. Henkivakuutuskorvaus kohoa viidelläsadalla dollarilla ja sairaalavakuutus turvaa työläisen jokaisena päivänä vuodessa.

Näiden viiden yhtiön työläisten luku, joita sopimus koskee, on kolmekymmentä tuhatta. Sopimuksesta on myös seurauksena se, että se helpottaa omalta osaltaan työllisyyden vähentymistä, sillä lomalla olevien työläisten tilalle on otettava uutta työvoimaa.

United Steel Workers of America presidentti, David J. McDonald, joka esiintyi neuvottelujen päämiehenä työläisten edustajistossa, pitää sopimusta yhtenä parhaimpana ja esimerkiksi kelpaavana toimenpiteenä, joka poistaa työttömyyttä ja vakaannuttaa työnantajien sekä työntekijäin keskinäisiä suhteita. Samalla se luo pohjan tilanteelle jolloin lakkotaistelut, jotka rasittavat molempia osapuolia, voidaan siirtää pois päiväjärjestyksestä. Työläisten lausunnossa myös painostetaan sitä, että kun molemmin puolin käydään neuvotteluita luottamuksellisessa hengessä, niin silloin sopimuksetkin saadaan aikaan ilman riitoja ja rahi-möitä.

Samanluontoisen sopimuksen kerrotaan saaneen autotöyläisten aluminiosastolla olleiden työläisten, joiden lukumäärän ilmoitetaan olevan neljä tuhatta.

Terästyöläisillä on myös pidennetty kesälomasysteemi käytännössä, mutta se koskee vain sitä osaa työläisistä, jotka ovat olleet työssä terästuotannossa pitemmän ajan.

Työttömyysproblema ei tietenkään tule ratkaistuksi sillä, että muutama työnantaja lisää loma-aajan pituutta työläisilleen. Ei kokonaan sittenkään, vaikka kaikki työläiset saisivat edellämmin pidennetty kesäloman. Sempävuoksi hallituspöytäkirjassa ja muuallakin ollaan huolestuneita asian suhteen ja onpa jo alettu alustavien toimenpiteisiin.

Presidentti Kennedy ilmoitti asettaneensa komitean tutkimaan automatisoinnin vaikutusta työllisyyteen.

Mr. presidentti huomauttaa, että kysymyksessä on tämä: kenen kannettavaksi asetetaan automatisoinnista johtuvat rasitukset. Puhuessaan tästä asiasta kongressin jäsenille hän huomautti, ettei sitä yksinomaan voida asettaa työläisten kannettavaksi, eikä myöskään joltakin osalta sitä voida asettaa työnantajien rasitukseksi. Presidentti aivan oikein huomauttaa, ettei teknillistä kehitystä voida pysäyttää, eikä teollisuuttamme jarruttaa kieltäytymällä käyttämästä kaikkia niitä välineitä, mitä yhtä mittaa keksitään tuotannon hyväksi. Siitä kuitenkin on seurauksena yhä laajeneva työttömyys, joka ajan oloon kehittyä pysyväiseksi ongelmaksi.

Automatisointi erikoisesti koskee valkokaulustyöväestöä, sillä hirmuiset, ennen aikaan kokonaan tuntemattomat keksinnöt ovat sillä alalla vallanneet valkokaulustyöväestöltä työmaansa. Se tunkeutuu teollisuusalallekin, eikä siitä osattomaksi jää maanviljelys ja metsätuotantokään.

Toivottavasti presidentin nimittämät komissionit käyvät asiaan käsiksi tarmokkaasti ja ennakkoluulottomasti. Samoin heidän tulisi tutkimuksensa tuloksista vetää pelottomat ja oikeat johtopäätökset ja esittää ne kongressin käsiteltäväksi ja edelleen kehitettäväksi. Kesäloimat ja muut työpäivän lyhennykset kohdaltaan auttavat asiaa, mutta tarvitaan perusteellisia ja syväisiä muutoksia yhteiskuntalämämme timoilla, ennen kuin taloustuotanto ja yleinen kulutus saadaan sellaiseen tasapainoon, että se ei aiheuta paniikkeja eikä muita epäyhteiskunnallisia liikehdintöjä.

Komiteoilla tavallisesti annetaan "evästyksiä". Meidän kehoittaisimme arvoisan komission tutkimaan, eikö voitaisi kieltää meidän isänmaallisten työnantajien

REINO TUOKKO:

Maapallon emotähti räjähti 10-15 biljoonaa vuotta sitten

Mineraalien iän määrittämiseen käytetään tunnetusti menestyksellä radioaktiivisia aineita. Siten muuttuu esim. uraani liikeyksi tiettyssä tahdissa. Vuodessa muuttuu aina sama murto-osa vielä jäljellä olevasta. Siten saadaan mineraalin uraaniin ja siitä syntyneen liikeyn suhteesta ikä. Selvyyden vuoksi emme tällöin ajattele esiintyvien, asiaa näennäisesti muuttavien, välihuuhoita, joista eräs on radium. Ne eivät vähääkään vaikuta iän määrittäisiin, kun kysymys on jo biljoonista vuositista. Uraanin lisäksi käytetään myös useita muita tunnettuja alkua-ineiden radioaktiivisia isotooppeja iän määrittämiseen. Jos kaikki nämä antavat suunnilleen saman iän, voidaan tähän luottaa.

Neuvostoliittolaiset tutkijat ovat löytäneet uutisen mukaan mineraalin, joka radioaktiivisen ajoituksen mukaan on noin 5 biljoonaa vuotta vanha. Ikä ylittää pyöreästi biljoonalla vuodella aikaisemman, vanhimmaiksi määritetyn mineraalin iän. Löytö ei kuitenkaan ole niin muistettava kuin ehkä arvellaan. Koko ajan on odotettu, että löydetäisiin uusia vanhempia mineraaleja. Näiden on kuitenkin pelätty jääneen maan sisään, mistä niitä on vaikea löytää.

Maapallon ikä ei suinkaan ole pidetty uutisessa mainittua kolmea ja puolta vuosibiljoonaa. Nykyisin on jo hyväksytty iäksi noin viisi biljoonaa. Kuitenkin neuvostoliittolainen löytö epäilemättä pakottaa hieman kohottamaan tätä rajaa, koska on varattava aikaa myös mineraalin kiertymiselle ja maapallon tiivistymiselle sellaiseksi että mineraaleja alkoi syntyä. Tämä lisääkäsipisteenä kuitenkin vähäiseksi vuosibiljooniin verrattuna.

Ehkä löytyy vieläkin vanhempia mineraaleja. Se ei millään muotoa ihmyttäisi, koska viimeisimpien havaintojen mukaan maapallo saattaisi olla mainittua paljon vanhempiakin, lähelle 10 biljoonaa vuotta.

Rhenium todistajana

Nykyisin hyväksytään yleisesti se käsitys, että aurinkokunta sisältää muinaisen supernovan eli räjähtäneen tähden jätteitä. Supernovassa riistäytyvät ydinvoimat täysin valloilleen. Ydinvoima kuumentaa tähden sisustan satoihin miljooniin asteisiin, biljoonaan ydinreaktioiden, jotka perustuvat vetypommin ajatukselle koko kuumenemisen ajan kiihtyessä. Erittäin korkeissa lämpötiloissa on osasten liike niin suuri, että atomien ytimet yhtyvät valtavassa mitassa toisiinsa. Näin syntyy raskaita ja kaikkien raskaimpiakin atomeja. Normaalin tähden sisustassa ei ole näin korkeita lämpötiloja, vain muutamia kymmeniä miljoonia tai ehkä tähden tasapainon alkaessa peltää joutain sata miljoonaa. Tämä ei riitä raskaiden atomien syntyyn. Toisaalta taas raskaimpien ydinten synty jo sitoo ydinenergiaa, eikä suinkaan vapautta sitä. Juuri tällaista ytimiin "pumputtaa" energiaa käyttäme hyväksi uraanipommeissa ja ydinreaktoreissa.

Amerikkalainen, Californian teknillisen instituutin tutkija Donald Clayton on Amerikan fyysikan seuran kokouksessa Washingtonissa selostanut tutkimus-

taan, joka tähtää maapallon sisältämän materiaalin iän määrittämiseen. Kysymyksessä ei siis enää ole mineraalien ikä vaan niiden sisältämien atomien ikä!

Menetelmässä ei pystytä käyttämään yksityisiä maapallosta otettuja näytteitä. Maapalloa on pidettävä yhtenä ainoana näytteenä, jossa on määritettävä kantaineen ja siitä radioaktiivisen hajoantumisen kautta muodostuneen tytärineen määrällinen suhte. Tästä saadaan jo tunnetulla tavalla maapallon atomien ikä. Valittu aine oli Rhenium 187, josta radioaktiivisen säteilyn kautta syntymä osium 187 atomien ytimen syntöä pois negatiivisen elektronin.

Rheniumista on puolet muuttunut osiumiksi 40 biljoonassa vuodessa (puoliintumisaika). Se soveltuu näin ollen mainiosti pitkien ajanjaksojen mittaukseen. Uraani muuttuu liikeyksi jopa 25 kertaa niin nopeasti. Mutta rhenium-osmiumin menetelmää vaikeuttaa muutama seikka. Ilmeisesti on varsin vaikea saada näiden alkua-ineiden kysymykseen tulevien isotooppien suhteellisia määriä mitatuksi hyvin tarkasti. Tämä ei tosin paljoa haitanne, koska kysymyksessä on ensi kädessä varsin summittaminen iän arviointi.

Toisena tekijänä on luonnollisesti itse radioaktiivisuuden mittaaminen rhenium 187:ssä. Sekin on mittattavissa vain, korkeasti, koska radioaktiivisuus on niin heikko. Periaatteessa suurin vaikeus syntyy kuitenkin siitä, että osmium 187:ää syntyi myös ilman radioaktiivista säteilyä supernovan sisässä samalla kertaa kuin rhenium 187:ää, ja muita osmiumin isotooppeja.

Hoylen teoria

Englantilainen tähtitieteilijä Fred Hoyle on työtyöryhmineen suorittanut tietokoneen avulla laskelmia siitä, miten raskaimmat ytimet koostuvat keveistä räjähtävän tähden sisässä. Lähtökohdasta hänellä oli sisästä valitseva lämpötila. Tähden massa vaikutti luonnollisesti asiaan. Siitä riippui mm. saman alkua-ineen eri isotooppien määrä.

Hoyle pystyi ohjelmoimaan tietokoneensa niin, että se antoi 10 sekunnissa isotooppien suhteellisen määrän, kun koneelle annettiin lämpötila sekä protonien ja neutronien tiheys tähden sisässä. Tavalliset metallit kuten rauta, mangaani, kromi, (Cr 52) ja nikkeli (Ni 60) syntyvät räjähtävässä tähdessä, jonka massa on noin 15 kertaa niin suuri kuin auringon, kun taas eräät toiset alkua-ineet tai toiset isotoopit (Cr 50, Ni 58) syntyvät suuressa mitassa vasta paljon raskaampien tähtien räjähtäessä.

Näin tarjoavat Hoylen laskelmat lähtökohdan myös maapallon materiaalin iän määrittämisessä. Clayton sai Hoylen laskelman tähden räjähtäessä syntyneen osmium 187:n suhteellisen määrän luonnollisista lähtökohdista. Lisä oli peräisin rhenium 187:stä. Claytonin laskelmat antoivat lopuksi maapallon materiaalin iäksi 10-15 biljoonaa vuotta.

Kaukana menneisyydessä, 10-15 biljoonaa vuotta sitten, kohtasi erästä nykyistä aurinkomme kymmeniä kertoja raskaampaa

tähteä katastrofi. Tämä tähti oli elänyt kiihkeästi lyhyen elämänsä, sillä se raskaana tähtenä säteili tuhat, ehkä satakhatta kertaa niin voimakkaasti kuin aurinko nyt. Vedyn vähentyessä sen sydäimestä lämpötila siellä alkoi nousta, heliumkin osallistui ydinreaktioihin ja niin johti kehityslpulta tähden muuttumiseen hirttävääksi ydinpommiksi. Avaruuteen hajonneista tähden jätteistä koostui myöhemmin aurinkokunta.

Emme tiedä, kuinka pitkä tai lyhyt aika kului räjähdyksestä aurinkokunnan koostumiseen. Tärkein on kuitenkin se seikka, että tämä Linnunradan ensimmäisen polven tähti tuhoutui jo 10-15 biljoonaa vuotta sitten. Se syntyi luonnollisesti sitä ennen ja eli sitten elämänsä, tosin lyhyen.

Linnunrata on näin ollen 15 biljoonaa vuotta vanha, mahdollisesti paljon vanhempiakin. Olemme aikaisemmin kertoneet Linnunradan tähdistä, jotka tähden normaalin kehityksen mukaan arviolleen ovat 15 biljoonaa vuotta, jopa mahdollisesti 25 biljoonaa vuotta vanhoja. Tämä näyttää nyt hyvin mahdolliselta.

Me naiset!

Päivälehtien suurimmassa otsikoissa ovat viime aikoina esiintyneet sankareina USA:n eräiden rikkaimpien kotien pojat. Milloin on kysymyksessä minkälainen juttu aiheenaan rikos, tai pienempi, tai suurempi ilkivalta. Muuan juttu alkoi hiljattain sanoilla: "Kolme texasilaista poikaa, joiden isät ovat miljoonarejia, tappeli eilen Washingtonissa poliisien kanssa sanoen puolustavansa matkustusvapautta Kuubaan."

Uutisessa mainitut isät olivat suuria viskaaleja hallintoneuvoston puheenjohtajista pankinjohtajiin. Uutisen mukaan — kuten kuvien mukaankin — pojat kuitenkin muistuttivat paremminkin autiolla saarelle ajeltuneita merimiehiä. Partaa oli erällä kuuntalo-kaupalla.

Suurinta huomiota ehkä on herättänyt niiden rikkaiden poikien käyttäytyminen, jotka joitakin aikojia sitten melkein päihittivät kokonaisen huvilan

Long Islandissa olevassa Southamptonissa.

Tapauksesta on kirjoitettu niin paljon, että kirjoittelua kannattaa selostaa tässäkin. Naveimman kirjoituksen nakutteli koneestaan ehkä Scripps-Howard-lehdistön pakinoitsija Inez Robb. Hän on tunnettu terävästä sävystään, ja tällä kerralla hän tosiaankin antoi kuulua.

Juttunsa alussa Inez Robb kysyy: "Koska rikollinen ei ole rikollinen? Koska omaisuuden tahallinen hävittäminen ei ole rikos?" Hän vastaa: "Hiljattain sattuneista tapauksista päätellen sellaisessa tapauksessa, kun kysymyksessä ovat rikolliset ovat rikkaita."

Inez Robb palauttaa lukijoiden mieliin tapaukset, joista sinäkin lukijani kaiketi olet tietoinen. Vietettiin erään hyvin varakkaan tytön täysikasvuiseksi tulojuhla. Tytön nimi oli Fernanda Wetherell. Tytön äiti on Amerikan opporikkaita Wanamakereita. Tytön vanhemmat kuitenkin aikoinaan erosivat. Nykyinen isäpuoli on nimeltään Donald S. Leas. Perhe oli tehnyt parhaansa valmistukseksi Fernandan kunniaksi mahdollisimman upeat lekkerit. Oli ruokaa ja juomaa ja soittoa jos jonkinlaista. Syötiin, juotiin ja tanssittiin aamuun asti. Kello 8 maissa aamulla osa vieraista siirtyi erääseen vuokratuun huvilaan ottaen mukaansa suuren kitarasoitokunnan.

Mutta kello 10 maissa kitaransoitajat väsyivät. He lopettivat. Tässä noin 30 huoneen talossa koolla olevat noin 125 miestä eivät kuitenkaan olleet väsyneitä. Päin vastoin. He olivat siinä määrin täynnä toimintatarmaa, että kun sitä ei voitu purkaa rakentamalla, sitä ruvettiin purkamaan hävittämällä. Vahingot olivat noin 3,000—10,000 dollaria. Muun muassa rikottiin 1,634 ikkunanruutua, puhumattakaan huonekaluista ja matoista.

Mitä Inez Robb pitää erittäin pahana — kuten kaikki muutkin oikein ajattelevat ihmiset — on se, että sekä kutsujen isäntä että talon omistaja ovat kieltäytyneet vetämästä rikollisia oikeuteen. He haluavat "painaa asian villaisella" siitä huolimatta, että nämä nuoret miehet tahallisesti ja järjestelmällisesti hävittivät omaisuutta, jollainen teko lain mukaan on rikos.

Fernanda Wanamaker-Wetherellin kunniaksi pidettyihin juhliin osallistuneiden vieraiden piirissä ollaan kauhuissaan. Ei suinkaan kuitenkaan tästä hävityksestä, vaan siitä, että asia päätettiin julkisuuteen! "Juhlisen isännän ei olisi pitänyt menettää tässä määrin malttaansa", he sanovat. Ja lupaavat maksaa vahingon.

Inez Robbin tavoin lukuisat muut kirjoittajat ovat olleet raivoissaan. Missä on oikeus? Onko sitä enää yhtään!

Lainaan taas Inez Robbia: "Kun joku tuomari seuraavan kerran jossakin täällä Amerikassa ryhtyy tuomitsemaan jotakin kurjissa oloissa elävää nuorta poikaa sen johdosta, että hän on särkenyt ikkunan heittämällä kiveä, tai piirustellut seinäin, minä toivon tämän tuomarin muistavan Southamptonin tapahtumia: siellä 125 hemmettelua nuorta miestä niin sanotuista vallokoideista ja parhaimmista kouluista rikkoi 1,634 ikkunaruu-tua."

Inez Robb kysyy, miten tuomari hyvällä omallatunnona voi lähettää jonkun slummissa peräisin olevan keskenkasvuisen pojan nuorten rikollisten ojennuslaitokseen. Tämä poika on tehnyt ehkäpä alle 35 dollarin arvoisen vahingon. Mitä tekivät Southamptonin nuoret? Eikä heitä rangaistu yhtään!

Inez Robb sanoo, että mikäli hän olisi tuomari, hän läimäisi Southamptonin jutun johonkin sellaiseen paikkaan, että se olisi hänen edessään aina, ja kun tulee slummeista kotoisin olevia nuorisorikollisia tuomittaviksi, hän katsoisi juttua, joka kertoo Fernandan kekereistä.

Tämä katseleminen saisi hänet ajattelemaan melko syvällisesti. Kuten sanottu, viime aikoina on julkaistu kerrassaan räikeitä juttuja, joissa "sankareina" ovat olleet henkilöt, jotka ovat saaneet mahdollisimman paljon aikaa näin sanottua maallista omaisuutta, mutta eivät puolestaan anna mitään positiivista. Jo pa esiintyvät rikollisina.

On sentään aina julkisen sanan edustajia, jotka tuovat asiat lehtien palstoille tuomitsevassa sävyssä.

Mutta eihän tässä maailmassa sentään ihan kaikkea voida "painaa villaisella". — Raisa.

Asiamiehet ja lehtemme lukijat

Raivaajan syystoimintakauden levityskilpailu alkoi lokakuun 1 p:nä ja päättyy joulukuun 31 p. 1963

EHDOT:

Kilpailussa jaetaan asiamiehet kolmeen alueeseen:

1. — FITCHBURG, NEW YORK ja FLORIDA
2. — GARDNER, QUINCY, MAYNARD ja WORCESTER
3. — Kaikki muut paikkakunnat

Asiamiehille lasketaan pisteet kaikista heidän lähettämistään tilauksista, mutta UUSISTA TILAUKSISTA NELINKERTAISESTI. Uudet tilaukset auttavat asiamiestä kohtuullaan huomattavasti hänen yleispistemääränsä ja paikkannoille pääsee vaan asiamies, joka on lähettänyt vähintään yhden uuden puolenvuoden Raivaajan tilauksen.

ASIAMIEHET saavat kaikista uusista tilauksista tavallisen asiamiespalkkion lisäksi Amerikan Suomalaisen Kansanvallan Liiton myöntämän lisäpalkkion \$1.00 vuoden tilauksesta ja 50 senttiä puolen vuoden tilauksesta.

Tämän lisäksi annetaan 3 kirjapalkintoa asiamiehille jokaisessa eri kilpailualueessa:

ENSIMMAINEN PALKINTO on \$15 arvosta kirjoja
TOINEN PALKINTO on \$10 arvosta kirjoja ja
KOLMAS PALKINTO on \$5 arvosta kirjoja.

Jos lehtemme nykyinen tilaaja, joka ei ole asiamies, hankkii uuden vuoden tilauksen, me jatkamme hänen nykyistä tilaustaan kahdella kuukaudella jokaisesta vuoden tilauksesta ja puolen vuoden kuukaudella.

Uusi tilaaja tässä kilpailussa on yhdistys, liike, henkilö tai perhe, joka ei ollut lehtemme postitustilalla lokakuun 1 p., 1963.

V. 1964 KOTIKALENTERI jokaiselle uudesta tilauksesta!

Kalenterissa on kauniita värillisiä kuvia maailman kuuluisista nähtävyyksistä eri kuva jokaiselle kuukaudelle.

Kalenterin koko on 8 1/2 tuumaa leveä ja 16 tuumaa pitkä, joten se sopii hyvin kotinne seinään.

UUDET TILAAJAT SAAVAT KIRJAN! — Uudet tilaajat voivat valita yhden seuraavista kirjoista: Strongin "Amerikan Kansan vaiheet", "Kotiseudun Lukemista" toimittanut Kosti Pohjanmaa, "Sibelius: käsikirjoituksia" tai englanninkielinen Goodrichin "Sisu".

KAIKKI LEHTEMME ASIAMIEHET JA TILAAJAT ripeään toimintaan syyslevityskilpailun aikana harkkimaan tilauksia.

RAIVAAJA

MAHDOLLISIMMAN MONEEN SUOMALAISKOTIIN
USA:ssa tämän alkavan syyskauden aikana.

RAIVAAJAN KONTTORI

Fitchburg, Mass.

perustamasta enempiä teollisuuslaitoksia ulkomaille, joilla tuotteilla sitten kilpaillaan oman maan työläisten työllä valmistettujen tuotteiden kanssa. Samoin saataisiin ulkomaille maksettavat verot oman kansan hyödyksi. Se myöskin ainakin hiukkasen vähentäisi meitä jokaista jossakin muodossa rasittavaa työttömyyttä.

LAKIMIEHET NEUVOTELLEET

"Rauhaa lain avulla" maailmankonferenssi päättyi Ateenassa. Konferenssiin osallistui lakimiehiä noin 100 maasta. Viisipäiväisen istuntonsa päätteeksi konferenssi hyväksyi joukon toimenpiteitä "lain arvovalan käsitteen" tuomiseksi kansainvälisiin suhteisiin.

Konferenssi päätti mm. perustaa "maailman rauhan-keskuksen". Sen tarkoituksena on huolehtia suunnitelmista kansainvälisen lain parantamiseksi ja edistää lain käyttämistä kansainvälisten kiistojen ratkaisemisessa.

Muista toimenpiteistä mainittakoon "lain arvovalan maailmanvuoden julistaminen", "maailman lainpäivä", Haagin kansainvälisen tuomioistuimen toimivallan laajentamista koskevat ehdotukset, ulkoavaruuden tutkimista koskevat suositukset ja yleisperiaatteiden julkaiseminen "Ateenan julistuksena", joka tulee olemaan vetoamus kaikille kansoille konferenssin ohjelman tukemiseksi.



NEW YORK CITY

VILHO HEDMAN, lehtemme New Yorkin kirjeenvaihtaja ja pääasiamies, tavattavissa kello 1:00—4:00 arkipäivinä, pöytäluona, ASKLin osaston huoneissa (227 East 84th St., Room 5), puhelin: RE 7-4155 — Kello 5 jälkeen MO 5-3797.

Sateinen sunnuntai

Sunnuntai syyskuun 29 päivänä oli täällä sateisen syyskuun yö ja päivä, pudottaen yli kaksi tuumaa vettä kaupungin päälle. Alavimmat kadut olivat veden alla häiriten liikennettä.

76 pelastui

BOAC lentokone lähti Idlewild kentältä sateessa viime sunnuntai aamuna Lontoota kohteen. Ilmaantui konevika, joten ohjaaja kääntyi takaisin ja onnistui laskemaan koneensa hätälaskuradalle, pelastaen 66 matkustajaa ja 10 koneen palvelusväkeä. Lentokentällä oli kiirettä ja räminää palokuntalaiset ja hätäapu vaunut riensivät paikalle. Onneksi kaikki päätti hyvin.

SS America-laivan kohtalo

United States Lines loistolaiwa SS America, vietin neljän hinaajalaivan avustamana pois Hudson virralta Todd Shipyard Corp. laituriin, Hoboken, N.J. America-laiva oli lähössä syyskuun 14 p. Eurooppaan viemään yli 900 huivimatkalijaa, mutta juuri lähtöpäivänä tuli selkkaus kahden merimiesunion välillä, joten oltiin pakotettu laskemaan kaikki matkustajat laivasta pois, samoin heidän matkatavaransa joita oli enemmän kuin koskaan aikaisemmin.

Maritime Union miehet kiel-

täytyivät lähtemästä matkalle, ellei America-laivan ensimmäistä insinööriä Louis Neurothia eroiteta. Laivayhtiö ei erottanut, sillä Maritime Engineers Union, jonka jäsen Neuroth on ei sallinut erotusta. Tästä juttu jautui niin pitkälle, että laiva on siitä saakka seisonut tyhjänä, merimiehet menettäneet palkkoinaan \$700,000 ja laivayhtiö tulojaan vähintään \$1. miljoonaa. Sellaista sai aikaan kahden merimiesten union välinen kilpailu. Riitaa on yritetty sovittelulla, mutta onnistumatta ja niin SS America saa maata laivatakalla.

Kuukotauti lisääntymässä

Kymmenen vuoden aikana ovat kuukotautiin sairastuneet vähentyneet New Yorkissa, mutta tämän vuoden ajalla tuberkelsairaukset lisääntyneet 12 prosentilla New Yorkin kaupungissa, ilmoitti kaupungin terveydenhoitoviraston päällikkö James.

Uusi siltä \$22 miljoonaa

Newburgh-Beach Bridgen uusi siltä Hudson virran yli valmistuu marraskuun 1 päivään mennessä ja tulee maksamaan \$22,000,000. Tämän sillan avatua 220 vuotta ollut ferrylaivaliikenne Beacon, N.Y. ja Newburghin välillä päättyy. Siltä on 6,000 jalkaa pitkä ja kaareutuu kauniisti Hudson virran ylitse.

Rikers Islandiin vankila

Rikers Island, joka on ollut surkean kuuluisa nuorten rikol-

listen vankila, saa nyt uudet vankilarakennukset, jotka maksavat \$10 miljoonaa. Siinä on tilaa 1,200 nuorelle rikolliselle, jotka ovat tuomitut lyhempiin rangaistuksiin.

Uusi vankila laitetaan uuden aikaiseksi, sen maalauskin on alkanut kotoisilla väreillä maalattu. Tarkoituksena on tehdä suuri muutos nuorien rikollisten hoidossa: yrittää antaa heille enemmän opetusta kuin rangaistusta. Se on todella pitkä askel eteenpäin rikollisten opetusalaan. Rikers Islandin vankilan omistaa New Yorkin kaupunki.

Ei poliitapauksia

Pormestari Wagnerin tiedonannon mukaan New Yorkin kaupungissa ei kuluvan vuoden aikana ole ilmoitettu yhtään poliitapauksia. Se on hyvä saavutus. Vuonna 1962 sattui seitsemän poliitiäirastumista.

Keisari Haile Selassie

Etiopian keisari Haile Selassie saapuu New Yorkiin lokakuun 3 p. ja on täällä kolme päivää. Perjantaina hän on YK:n Yleisneuvoston istunnossa ja on lounaalla Yleissitteirin vieraina. Keisari Haile Selassie on niitä harvoja keisareita, joita vielä on maailmassa. Hän ilmoittaa polveutuvansa kuningas Davidista.

Lauantaina 12 päivä

ASKL New Yorkin osaston 60. vuosijuhla on lauantaina, lokak. 12 päivänä, Kansanvallan Liiton salissa, 227 East 84th St. alkaa kello 7:30, joten silloin kaikki saapuville.

Tervehdys syksyllä

New Yorkin kaupungin seitsemäs vuotuisen tervehdys syksylle — A Salute to Fall — juhlatilaisuudet vietetään kaupungin Kansankirjaston edustalla, 42 katu ja Viides Ave., viime keskiviikkona, kello 6:30 ja 9:30 välillä illalla. Kaikki liikenne 40 kadusta 43 katuun saakka oli poistettu.

Näyttelijä Carol Channing ja Radio City Music Hall Ballet-tanssiryhmä esiintyvät. Syys- ja talvikauden pukujen näyttely ym. erikoisuuksia oli esillä. Syyskautella istutettiin 4 miljoonaa chry-

santheumia (Mums) kaupungin puistoihin, 500 puuta istutettiin Maailmannäyttely 1964 kunniaksi. Tervehdys syksylle oli juhlaa tilaisuus.

Yksi maailman suurimpia — \$329 miljoonan juttu

Transocean Airlines, joka joutui viime vuodella vararikkoon, nosti \$329 miljoonan vahingonkorvausjutun Pan American Airlines, Continental Airlines, Inc., The Boeing Co. and Aviation Finance Service, Inc. yhtiöitä vastaan Federaali oikeudessa New Yorkissa. Syyttäjä väittää, että Pan America ja toiset lentolinjat salaliittoutuivat ja aiheuttivat heille vararikon.

Vuotuinen Pulaski Day kulkue

Viidennellä Ave. Sunnuntaina lokakuun 13 p. on Puolalais-Amerikkalaisten järjestämä marssi. He sanovat: "Ei mitään viivoja, sillä Puolan nykyinen lippu on puna-valkoinen ja niitä värejä ei haluta, eikä mitään joka viittaa kommunismiin." Kulkueeseen odotetaan vähintään 100,000. Kulkue alkaa kello 126 kadulta, jatkuen 52 kadulle.

Aänestäjien rekisteröinti

Kansalaisten rekisteröimispäivät New Yorkin kaupungissa lokakuun alussa, 7, 8, 9, 10, 11 ja 12 päivät. Jokaisen joka on muuttanut asuntoa kuluvan vuoden aikana, tai saanut kansalaisoikeudet kuluneena vuotena on käytävä rekisteröimässä. Jolla on jo rekisteröintikortti ja asuu samassa asunnossa, ei tarvitse rekisteröidä.

Piirisyyttäjän apulainen kiikissä

Nassau kauntin piirisyyttäjän apulainen, Joseph Henegan, 36 vuotias ja hänen vaimonsa, väitettiin syytettyinä "Lesken ropojen" kiristämiseen. Kuulusteluksa kävi selville, että Henegan ja hänen vaimonsa salaliittoutuivat ja kiristivät leski rouva Margaret Mirabellalta \$25,738 "lunnaina" ehdolla, että ellet anna rahojia niin he paljastavat mainitun lesken salaisuudet. Leskirouva pelästyi ja maksoi rahat — jotka löydettiin pankkikihloista. Kiristäjät ovat nyt syytteessä.

Landis hallituksen "vieraana"

James M. Landis, entinen presidentin neuvonantaja, tuomittiin kuukaudeksi vankilaan verojensa maksamisen laiminlyönnistä. Hän oli jättänyt suuremman summan tuloverojaan maksamatta, mutta maksoi ne kun asia tuli julki. Landis, joka on Harvardin Laki-koulun entinen johtaja, tuomittiin 30 vuorokaudeksi vankilaan, mutta ei hänen tarvinnut vankilan ovea avata. — Hänet vietiin Public Health Service sairaalaan, Staten Islandiin ja sai olla siellä \$48. vuorokausi maksulla. Setä Sami maksoi kulut. Landis pääsi nyt vapaaksi.

— W. H.

Lantana, Fla.

Turistiklubin

Sunnuntai-illan ohjelma aloitettiin laulamalla siirtolaisten marssi ja Savolaisten laulu. Esi laulajina Otto Kuitunen ja Emil West, säestäjänä Frank Lampi. Ohjelman esittelijänä toimi Olga Fränttilä, joka tervehti yleisön ja vieraita. Hanuri- ja viulu-sooloja esittivät Matson ja Mäki. Sylvia Anttila esitti savolaista sananrieskoa ja lauloi meille savolaisten mieluista laulun "Kalla-ves". Lausuntaa esitti Suoma Wäre. Useita piano-sooloja esitti nuori taitelijamme, Margaret Mackey, Larry Mackey, vaimonsa Estherin mandolinin säestyksellä lauloi kolme laulua. Esther soitti myöskin reippaan marssin. Kerttu Koski kertoi savon murteella keksimisiä Amerikkaan tulomatkalta, Mr. Komula antoi matkailutietoja Suomesta. Valtavat suosiosoitukset osoittivat, että yleisö oli nauttinut ohjelmasta. Loppuilla kulutettiin tanssin tahdissa Franklin ja Evan hyvällä ja reippaalla soitolla.

Toivo Autio ja Alma Nummela ovat hiljattain avioituneet. Ystävät ja naapurit järjestivät yllätysskekerit heidän kotiin. Häpäpäivän mukainen ohjelma suoritettiin lauluin soitoin ja puhein. Juhlavieraiden yhteinen lahja ohjennettiin nuorelle parille. Toivottiin paljon onnea ja hyvinvointia avioliiton mukaisella polulla. — Sama Berg.

"Odota . . . odota . . . odota . . ." yhäti tunnuksena kivihiilikaivoksilla

Tämän työpäivän sankareita ovat ennen muuta Hazletonin kivihiilikaivoksen työläiset Dave Fellin, Hank Throne ja Lou Bova. Päiväkausia maailman lehdistö on seurannut heidän kohtaloaan: pelastuvatko he kaivoksesta elävinä, vai ei. Kaikkialla juttu on ollut valtavan mielenkiinnon kohteena. Nämä kivihiilikaivostyöläiset tuovat mieleen ne tuhannet suomalaiset miehet, jotka vuosikymmeniä ovat työskennelleet Yh-

TERVETULOA

AMERICAN—FINNISH TURISTIKLUBIN
Lantana, Florida

ALEKSIS KIVI ILTAAN

SUNNUNTAINA, LOKAKUUN 13 PÄIVÄ, KLO 7:30 ILL.

Esitetään Aleksis Kiven "KIHLAUS"

ja esitelmöidään hänen kirjallijaurastaan.

TANSSIA LOPUKSI Oviraha 30c.

Kiitos

Lausun sydämelliset kiitokseni sukulaisilleni ja ystävileni kukaista, vieraskäynneistä, lahjoista ja kortteista, joita tuli ympäri tämän laajan maan ollessani Tioga General sairaalassa, yli kolme viikkoa. Kiitos Aino Pulkiselle kun kirjoitti puolestani Raivaajaan uutisia. Aino löysi aikaa kirjoittaa vaikka on sairas mies, vuoteen omana, hoidettavana ja lisäksi käy joka ilta puhdistamassa koulua ja tekee kotona töitä vielä muillekin. Sairauksessa ystävä tunnetaan. Ottakaa yhteisesti vastaan kiitollisuuteni kaikista.

Ystävyydellä
ALINA AHO

Van Etten, N. Y.

Surren ilmoitan, että rakas mieheni

Mike Salmi

kuoli kotonaan Brooklyn, Conn., syyskuun 13 p:nä 1963. Hän oli syntynyt Suomessa, Kustavin pitäjässä, Turun ja Porin läänissä, elokuun 12 p:nä 1887. Kaipaustella muistelemaan jäin minä hänen vaimonsa ja sisko Ida Ailio.

Suoma.

PYYDÄN KIITTAÄ

pastori Heiman ja Kalle Saloa puheista hautajaistilaisuudessa sekä erikoisesti kiittän Aune ja August Nukalaa uhrautuvaisesta avusta murheeni hetkellä. Kiitos kukaista ja kahvitarjoilusta hautajaisissa. Kaikki, jotka olette tavalla tai toisella lohduttaneet minua, ottakaa vastaan sydämellinen kiitokseni. Kantajille: August Nukala, Kalle Pelto, Adolf Engelsen, Johan Hovi, John Kanto ja John Brand suuret kiitokset.

SUOMA SALMI

Brooklyn, Conn.

dysvaltain kivihiilikaivoksissa. Onhan Amerikan suomalaisten keskuudessa etenkin entisiä "kolmainareita" paljon.

Hazletonin jutun yhteydessä The Pittsburgh Pressin toimittaja Ann Zurosky kirjoitti kuvauksen kivihiilikaivostyömiesten työstä ja hänen ja hänen perheensä elämästä. Otsikkona oli "Odota . . . odota . . . odota . . . se on kivihiilityömiesten vaimon tuskanlinen kohtalo". Kuinka monet suomalaisetkin naiset juuri näissä merkeissä vuosikymmenien varrella ovat odottaneet . . . odottaneet . . . odottaneet . . .

Ann Zurosky kirjoittaa: "Tuo odottaminen on tuskallista. Se kietoutuu ympärille suorastaan kuristavasti. Taaskin on odotettu, kuten niin usein ennenkin. Eikä tuo odotuksen tuska unohtu edes vuosien vieressä. Kivihiilikaivostyömiesten muuototomaan-lakkiin on yhä kiinnitetty riikiltä haiseva karbiidilamppu. Hänen paksut alusvaatteensa paksotakin valahtavat esille kauluksen tienoilta, joka on alituisesta hiilen tomusta musta.

Eväskantamus on metallilaatikoissa. Laatikko kolahtaa vyön tukevaa solkea vastaan. Työkenkien paksuakin paksummat pohjat imeytyvät pihamaaltaan kuin kumi, kivihiilityömiesten astellessa kaivostaan kohti.

Isä, tai puonso — kaivoksesta palattuaan — kumartuu alkeellisen pesuoihon yli jonkun koetlaissa irroitaa hiilentomua hänen selästään. Saippuavaahtoa valuu lattialle . . .

Kivihiilentomon samentamat silmät ovat tuskin koskaan täysin kirkaat. Kynsissä on melkein poikkeuksetta musta suru-nauha. Hiilen tomua on pysyvästi käsiaississa käsisäkin.

Kivihiilityömiestä istuu ilta puhutteella kuistillaan poltellen hiljalleen piippuaan. Hän on lyhyt,

tanakka mies. Sitten hän ehkä lähtee pelaamaan toisten kaltaista miesten kanssa pinakkia. Tai rupeaako hän korjaamaan jälkeläisensä kenkää, josta on irronnut pohja? Ennen illallista hän ehkä otti kellarissa pienen kulauksen omatekoista kaljaa. Pitäähän kivihiilityömiellä olla hänelläkin ilonsa . . .

Sitten eräänä päivänä työpäällä pillit puhaltavat. Ne puhaltavat täydellä voimalla. Ne puhaltavat hiljittömästi.

Kaikki tietävät syyn: kaivos-onnettomuus!

Ikkunoista kurkotellaan. Juostaan paikalle. Kerran joukossa juoksi pieni tyttö. Hän juoksi minkä jaksoi tuskin ehtien huomata, miten toiset juoksijat itkivät ja rukoilivat. Nuo juoksijat olivat samanlaisia, jotka kaivos-onnettomuuden sattumissa juoksevat yhä. Kivihiilikaivostyöläisten vaimoja, lapsia ja lähimmisiä.

Tultuaan kaivokselle he seisovat pelosta sanattomina, tai he itkevät yhä. Ja he rukoilevat. Noin on kaivoksien ääressä seisunut tuhansia Mrs. Bovan, Mrs. Pellinin ja Mrs. Thronen kaltaisia naisia. Ja jokainen ikään kuin kietoutunut omaan tuskaansa.

Lapset itkivät, ja heitä yritettiin rauhoittaa. Mikäli voitiin. Mikään ei kaivoksilla ole muuttunut. Kivihiilikaivostyömiesten vaimojen rukous on yhä sama: "Jumala, suojele häntä, ja ohjaa hänet takaisin kotiin!"

Minä tiedän. Oma isäni oli kivihiilikaivostyömiestä.

Ja eräänä päivänä hän ei enää palannutkaan kotiin . . .

Tähän kirjoitus päättyy. On kuin Ann Zurosky olisi kuvannut jonkun vuosia sitten kivihiilikaivoksessa ahertaneen suomalaisen "kolmainarin" elämää. Ja tällaisia koteja on yhä, vaikkakin niissä usein puhutaan muuta kieltä. — Raisa.

LOUISE DUFFEY — MATKATOIMISTO TÄYDELLINEN MATKAPALVELU

LENTO- JA LAIVALIPPUJA SUOMEEN —

Valtuutettu edustaja.

Ei lisämaksuja palveluksista.

Jos tarvitsette apua passien hankinnassa tai matkan suunnittelussa, kysykää Taimi Lehtea, hän puhuu suomea.

49 CENTRE ST. Puh. GR 2-3232 WEST QUINCY, MASS.

THE CORNWELL MEMORIAL CHAPEL

ARVOKAS HAUTAUSPALVELU

Center Street Tel. CY 5-1810 Wareham, Mass.

GEORGE N. MACKAY

lohtaja

BURGESS

FUNERAL SERVICE

38 Pleasant St.

GLOUCESTER, MASS.

Tel. 283-2846

177 Main Street,

ROCKPORT, MASS.

Puh. Kingswood 546-6773

HYVIEN POLITTOAINEIDEN KOTI

MacDONALD FUEL CORP.

1158 Main St. — Hanson, Mass.

Puh. CYpress 3-2184

N. E. Koksia — Gulf polttoöljyä

D. & H. Kolla

EGGER'S FUNERAL HOME

Puh. 517 W.

61 Pearl Street

MIDDLEBORO, MASS.

ZAVATONE GREENHOUSES

363 Centre St. — Quincy, Mass.

Puh. GR ante 2-3923

Kukkalaiteita! — Leikattuja kukkia!

TED'S HOME BAKERY

97 Garfield St. — Tel. GR 2-6628

1291 Hancock St. — Tel. GR 2-4664

QUINCY 69, MASS.

Dr. Carleton G. Osgood

HAMMASLÄÄKÄRI

373 Granite St., Quincy, Mass.

Tel. GR. 2-4258

Tilaa Raivaaja!

"Jousia silloin kun tarvitsette niitä"

WOODWARD'S SPRING SHOP, Inc.

JOUSIA JA JARRUJA

Co-Max ja Lockheed osia — Pyörän suostelusta

111 McCRATH HIGHWAY Tel. Pres. 1200-12001 QUINCY, MASS.

QUINCY SAVINGS BANK

1374 HANCOCK STREET — 371 HANCOCK STREET

QUINCY, MASS.

Auki kello 9 ap.—kello 3 ip. maanantaista perjantain iltapäivinä

Säästö- ja klubitilejä — Kiinne ja persoonallaloja

ALVIN R. REID

Main Street, So. Hanson, Mass.

Cypress 3-6336

3-6441

Kiinteistöjä ja kaikenlaisia vakuutuksia

Doane, Beal & Ames

FUNERAL SERVICE

HYANNIS — YARMOUTH

HARWICH

Tel. Hyannis — SPing 5-0684

Nykyaikainen

Sähkö-

urku

Ystävällinen, suomalainen palvelija

TLAVA KAPPELI

Air Conditioned



HANNEL

Funeral Home

86-88 Copeland Street

Quincy 69, Mass.

TEL. PR. 3-3773

FOWLER FUNERAL SERVICE

AMBULANSSIPALVELU

John A. Kennedy

42 Concord St., Maynard, Mass. — Tel. TW 7-7343

TWInoks 7-8432 & 7-2500

FRED'S RADIO and T. V. SERVICE

● TELEVISIOITA

● RADIOITA

● GRAMOFOONEJA

● Myynti ja huolto

51 Main Street

Maynard, Mass.

Huolto halutessanne soittakaa TWInoks 7-8432 & 7-2500

Jos tahdotte todellista valmiiksi leikattua

LIMPPUA

maistakaa

KASANOFIN

valmistamaa leipää

LUOTETTAVA JA NOPEA RESEPTIPALVELU

Orthopedic ja sairaalatarpeita

VOITA

KAINALOSAUVOJA — KÄVELYKEPPEJÄ

JOHNSON PHARMACY

Walter F. Duddy

30 NASON ST. TW 7-2832 MAYNARD, MASS.

AMERIKAN SUOMALAISEN KANSANVALLAN LIITON PAIKALLISOSASTOJEN OSOITTEITA

Amerikan Suomalainen Kansanvallan Liitto — Finnish American League for Democracy, P. O. Box 396, Fitchburg, Mass.

Bogota, N. J.

Aukaisee uuden osaston
"People's Trust Company of Bergen County", Hackensackissa, aukaisee kymmenennen haara-osaston Norwoodissa. Norwoodin pormestari Arthur P. Haviland sanoi sen kuullessaan: "Tämä on suurin tapahtuma paikkakunnallamme, se osoittaa paikkakunnan vaurastumista."

Kiertomatkalta

Selma ja Emil West, Teaneckista, lähtivät autokiertomatkalta sukulaisiin ja tuttavien New Hampshireen, Connecticutiin ja Massaan. Heillä äskettäin vierailivat Mr. ja Mrs. James Kearney perhe, Durham, North Carolinasta ja Hilda ja Robert ahti, Detroitista Mich. ja heidän mukanaan Anna ja Kalle Laito, Brooklyn, New Yorkista. Suomi vieraita, Maija ja Arvo Virtasen, toivat sukulaiset Helen ja John Asuma, Cleveland, Ohiota yllämainituille Teaneckiin. He olivat Metsä ja Maatalous retkeilijöiden seurueessa ja lentivät takaisin Suomeen.

Bogotan veronmaksajien Liitto piti kokouksensa Bogotan alkeiskoululla. Puhujana oli uusi demokraatti, veronjärjestäjä Farley. Republikaani pormestari ja valtuuston jäseniä oli liiton puolesta myös kutsuttu tilaisuuteen, mutta kieltäytyivät kohteliaasti tulemaasta. Bogotan verojuttu George Brewsteriä vastaan oli tärkein pohdinta. Keskustelu oli kiivas, mutta päättyi ystävällisiin suhteisiin. — L. M. K.

Canterbury, Conn.

Käsityöseuran istunto siirtyi päivällä. Se on torstaina, 10 päivänä, eikä keskiviikkona 9 päivänä, kuten tavallisesti. Syy

on siinä, kun täältä lähtee roimasti Fitchburgiin, katsomaan Nurmijärveläisten "Nummisuutareita". Siis torstai-iltana kello 7:30 tavataan Käsityöseuran kokouksessa haalilla. — Nanni.

Sterling, Conn.

Walter ja Sylvia Korpi olivat kutsuneet tuttaviansa ja sukulaisiaan Berris-ravintolaan, Danielsonissa, jossa nautittiin illallinen ja tarjottiin suomalaista kahvileipäpäkin. Kutsuvieraita oli tullut mm. Aina ja Jussi Lauren ja Hellen ja Veikko Swide, Springfield, Mass.

Stamford - Port Chester, Conn.

Ehdokkaat valittiin
Marraskuun vaaleja edeltäneet ehdokasvaalit täällä Stamfordissa on ohitse. Molemmat puolueet uskovat saaneensa parhaat mahdolliset miehet virkoihin ja tulos näyttää seuraavanlaiselle: Republikaanien puolueen ehdokkaana kaupungin johtajan toimesta tulee taistelemaan Mr. Mayers, joka voitti vastustajansa Mr. Condos'in äänillä 5,974 — 2,330 vastaan. Kaikkiaan äänesti 8,304 republikaanista — olen äänestäjien määrä yksi suurimpia aikaisempiin "primary"-vaaleihin verrattuna.

Demokraattien puolueen ehdokasvaaleissa peri voiton puolueensa ehdokas, nykyinen kaupunginjohtajamme William F. Hickey — vastustajansa Mr. Iverlin hävittä äänillä 1,466 — 5,953 vastaan. Kajoamatta äänestyksen muihin tuloksiin, tulokoon kuitenkin mainittua, että kaupunginjohtaja Hickey'n voitto edellyttää suunnitteilla olevan 88 miljoonan dollarin arvoisen Stamfordin kaupungin asema-

kaavan uudistuksen eteenpäin viemistä. Tämän n.k. "redevelopment program'in" vahvana vastustajana on esiintynyt Mr. Iverler sekä hänen "myönteämatkajansa", jotka hakivat ehdokkuutta kaupunkimme finanssilautakuntaan.

Huomio kansalaiset!

Kesä ja -lomat ovat loppuneet — odotamme pirteitä uutisia ja kuulumisia suomalaisten keskuudesta paikkakunnaltamme. Syksy on tavallista toiminnan aikaa — on juhla ja kekkereitä niin, että antakaapa kuulua niistä, että ei tämä uutispalstamme kuole uutisten puutteesta!

Nuoren miehen ikään

on päässyt täällä Stamfordissa Mr. Paul Maunula. Mr. ja Mrs. Maunulan kutsusta oli joukko ystäviä saapunut juhliamaan Mr. Maunulan 30-vuotispäivän merkeissä tk. 24 päivänä. Ilta kului raittoisesti hyvän tarjoiun, raittoisan seurustelun ja tanssin merkeissä. Tuttavien lahjan ja kukkaset ojensi Mrs. Kiiskinen. Mr. ja Mrs. Maunula ja tyttäret asuvat Bracewood Lane'llä, Stamfordissa ja on Mr. Maunula Stamfordin kaupungin maanmittauskonttorin palveluksessa. Onneksi olkoon!

Tulossa olevaa:

Alkää unohtako, että syyskuuden ensimmäinen iltana on lokakuun 19 päivänä. Ohjelma ei ole vielä tiedostamamme, mutta ilmoitamme siitä heti kun se on valmis. Mukaan kaikki syyskuuden avajaiset Port Chesterin Ruotsalaiselle haalille! — Eila Linna.

Cleveland, Ohio

Barbara Nenonen pianisti on viime aikoina tullut hyviä tunteita amerikkalaisten musiikin ystävien keskuudessa. Suomalaiset sitävastoin harvoin enää kuulevat hänen valmakaista, temperamentista soittoaan, joka vuosi vuodelta on kasvanut taidossa. Nyt meillä on tilaisuus siihen lokakuun kolmantena päivänä, Cleveland Music School Settlement House'ssa. Barbara on aina ihailtu Suomea ja suomalaisia. Hän opetteli suomenkielen perusteellisesti, mentyyän naimisiin suomalaisen Toby Nenosen kanssa. Kaikki tulot tästä konsertista hän luovuttaa Finnish Cultural Garden'in rahastoon. — Ohjelmassa on Schubert'in, Beethoven, Debussyn, Ravelin ja Chopin'in sävellyksiä. Toivomme suomalaisten taholta suurta osanottoa tähän mainioon konserttiin. — Ilmoitus tässä lehdessä.

Cleveland Cultural Garden Federationin "One World Day" on samana päivänä, alkaen puoli kahdelta. Majuri R. Locher on puhujana ja viisi eri kansallisuutta esittää oman maansa kansallistansseja. C.G. kuningatar valitaan kauniimpien neitosten joukosta ja tällä kertaa on suomalaisiakin mukana. Mistäpä sen kauniimpia tyttöjä löytäisi? Kauniina syyspäivänä olisi mukavaa pysähtyä Italian puistossa ennen konserttiin menoa, koska paikat ovat lähellä. Paikallista lehdistä huomaatte selostuksen tästä One World Day'sta.

Suomalaisen Keskuskomitean ensimmäisessä kokouksessa pu-

heenjohtajamme John Asuma alkutervehdyksessään toivoi, että pitkän kesäloman jälkeen kaikki jäsenet innolla "tarttuisivat ohjaksiin" tämän tuiki tärkeän toimintakauden alussa. Suomen Itsenäisyysjuhlaa vietetään joulukuun kahdeksantena päivänä. Helen Maky ilmoitti Finnish C.G. komitean päättäneen toimeenpanna Rummage Sale jouluk. 20 päivänä patsasrahaston kartuttamiseksi ja Bethany B. L. kirkkos- ja kahviolet samaan tarkoitukseen marraskuun aikana. John Asuma toi selostuksen Ohion Historia-Seuran juhlasta Conneautissa. Kaikkein tärkein toimenpide on saada ihmisiä, etenkin nuorempaa polvea yhtymään jäseniksi seuraan. Yleinen kokous seuralla on lokakuun 20 p. Fairportissa, johon pitäisi tulla suuri osanotto.

Talkon toimintakausi

alkoi "pot luck"-päiväisillä. Tällaiset nyytti-kestit, joiksi Dr. M. Sipilä niitä kutsui, ovat mukavia. Emännät saavat vapaa-päivän keittiöstä, lapset pitävät iloa ja isännät pohtivat päivän kysymyksiä istuessaan pitkän päivällispöydän ympärillä.

Paul Salem, uusi puheenjohtajamme, avasi kokouksen. Keskusteltiin juoksevista asioista. Halloween kutsut jäsenistölle pidetään Jay Nervan avarassa kodissa. Helen Maky kehoitti talkolaisia kokoamaan kaikenlaisia kamaa vanhojen tavarain myyntiin.

Talkon bowling seurassa on tähän mennessä 24 jäsentä, mutta lisää kaivattiin. Jerry Koski ottaa vastaan uusia jäseniä. Mielenkiintoista kokouksessa oli hilpeä ja lupaavalta näytti vasta alkava toimintakausi.

Bethany E. L. Kirkolla

on kahviolet Finnish Cultural Garden'in hyväksi **lokakuun 10 päivänä kello 4 ip.** Kahviaisten yhteydessä konsuli Walter Maky näyttelä kuvia (slides) hänen ja perheensä Suomi-matkasta.

Tervetuloa lukuisin joukoin! — L. S.

Warren, Ohio

Syksy on tulossa
Metsä on vielä vihreänä joitaikin puita alkaa olemaan syksyn värillä. Sateita ei ole ollut joten vesivarastot alkaa olemaan vähissä monin paikoin. Warren on siinä onnellisessa asemassa että hallitus antaa vettä niin paljon kun halutaan, kongressimme Kirwan sai senkin aikaan.

Ajonopeutta lisättiin
Päällystetyillä teillä maaseudulla saa ajaa 70 mailin nopeudella ja kaupungeissa 60 freewaylla, se tuli laiksi. Tästä on monin paikoin noussut jo protesteja, vaativat takaisin 50 mailin nopeuteen kun liika paljon tulee kolareita. Viime pyhän seudussa 22 menetti henkensä Ohiossa.

Vajavaisten lasten koulu
Kaunti laittoi koulun henkisesti vajavaisille lapsille, johon 132 oli jo menemässä.

Osaston kokous sunnuntaina lokak. 13 p:nä
Mrs. Hilma Lindbergin asunnolla 1407 Jefferson Street, jonka jokainen tietää. Mennään käymään Hilmaa katsomassa ja syystoimintaa suunnittelemassa.

Laulakaa, soittakaa!

Me saimme suurehkon määrän Fazerin loistojulkaisua

Suomi laulaa— Finland Sings

jossa on 93 suurta sivua kuvia ja lauluja nuotteineen. Suomi laulaa — Finland Sings esittää Suomea sanoin, kuvin ja sävelin. Se on eräänlainen soiva Suomi ja erittäin sopiva sekä nuorelle että vanhemmalle väelle, koska laulut on painettu sekä englannin että suomen kielillä. Laulujen luku on 50; ne ovat niin sävelen kuin sanonnankin puolesta parasta mitä Suomi voi tarjota. Ne värähtävät jokaisen suomalaisen mieltä.

HINTA \$3.50

Tilaa Suomi laulaa - Finland Sings!

Raivaajan Kirjakauppa

Fitchburg, Mass.



Jouluksi Suomeen

OSALLISTUKAA ILONTÄYTEISEN JOULUHUUMATKAAN!

ML. KUNGSHOLM...JOULUKUUN 2 p:nä, 1963

New Yorkista Göteborgiin, josta erinomaiset yhteydet eri puolille Suomea.

Matkan johtajana Mr. Eric G. Ericsson, S.A.L:n Chicagon konttorista.

Matkatavarat voidaan lähettää suoraan New Yorkista Helsinkiin, Turkuun tai Mariahaminaan.

JOULUKSI SUOMEEN 25 PROS. ALENUKSELLE

Jos matkustaja lähtee New Yorkista GRIPSHOLMILLA marraskuun 16, tai Joulumatkalle KUNGSHOLMILLA joulukuun 2 p:nä,

hän estäänsä menä-paluu lipun samanaikaisesti, saa 25%:n alennuksen säästökäuden one-way-hinnasta. Euroopalla olo saa kestää 30 päivää. Säästöt turvialuekassa on \$115. — ja 1 luokassa \$173.50.

Lisäksi muut säännölliset laivavuorot New Yorkista:

ML. GRIPSHOLM Marraskuun 16

Kääntykää matkatoimiston puoleen tai suoraan

SWEDISH AMERICAN LINE

636 Fifth Ave., New York, N. Y. 10020

10 State St., Boston, Mass. 02109 • 181 N. Michigan Ave., Chicago, Ill. 60601

724 West 6th St., Los Angeles, Calif. 90017 • 1 Bush St., San Francisco, Calif. 94104

1211 Fourth Ave., Seattle, Wash. 98101 • 1255 Phillips Square, Montreal 2, Quebec

966 Hastings St., West, Vancouver, B. C. • 325 Logan Ave., Winnipeg 2, Man.

Raivaaja meille on tärkein huolehdittava.

Gloucester, Mass.

Miinojen hävittäjälaiva "Grouse" ajoi myrskyssä Little Salvages-nimiselle kalliokärkelle, joka on noin mailin päässä Rockportin aallon murtajasta. Laivan 36-lukuinen miehistö poistettiin heti laivan kotipaikkana on ollut Portsmouth, N.H. ja käytettiin sitä harjoituslaivana. Parin päivän kova aallokko oli hakanut sen puseen runkoon niin suuren aukon, että se olisi onnuttu vaikka se olisi saatu irti kalliokärkeltä, jota monta kertaa yritettiin onnistumatta. Viime lauantaina laivasta oli saatu kaikki tavarat pois, jonka jälkeen se valettiin paloöljyllä ja sytytettiin tuleen. Kauaksi näkyi tämä miljoonan dollarin maksava tulipalo. Nyt näkyy vauri kaksi moottoria ja ne räjäytetään dynamiitilla.

Kiipin - niemen yhdyskuntien neljältä postivirkailijalta on kielletty poliittokimien toimensa ohella. Huomatavista niistä on Gloucesterin majuri Ralph B. O'Maley, joka majurin virastaan on saanut \$2,000 sivutulot. Hän on pyytänyt postivirastolta erikoislupaa poliittokimiseen.

Yllätyskekkerit
Hiljattain naimiskaupan tehneille Mr. ja Mrs. Matti Mylly-

lahdelle olivat sukulaiset ja ystävät laittaneet heidän uuteen kotiinsa Lanesvillissä syyskuun 29 p:nä. Paljon oli kansaa läsnä monesta valtiosta. Mr. Myllylahti on entisiä fitchburgilaisia ja Mrs. Myllylahti on peabodylaisia, entinen nimi Sandra Manninen. Molemmille naimiskauppa on toinen yritys. Onneksi olkoon.

Kesävierailujen

ja lomien aika on nyt päättynyt. Viimeisimpiä heistä oli Aili ja Harry Jones, North East Maryland. He oli syyskuun ajan Miss Impi Puutosen vieraana Bay View'ssä.

Viime kirjessani

jossa puhuin ryssien kalalaivoista, oli muutettu venäläisten kalalaivoiksi. Mistä johtuu se, että me suomalaiset emme voi sivistyneesti kutsua ryssä (Russia), kuten kaikki muut kansat tekevät, vaan venäläiset. Joku kerran jossakin lähti sanoamaan, että se johtuisi sanasta vepsäläiset. Jos Vepsäläiset on suomensukuista kansaa, niin ei käy laatuun. Todennäköiseltä näyttää, että ainakin osa venäläisistä ja suuri osa slaaveista saapui Alpeilta niiden järvisä asutukselta, jonka tiedetään olleen myöhäisellä kivikaudella. Sitä asutusta meni myös Bojoki laaksoon ja kutsuivat itseään venetsialaisiksi. Kuten Pojoki laaksossa, Italiassa on varmat merkit Alppien järvi-asu-

tuksesta, niin ne samat merkit ilman väitteitä löytyy myöskin Volgan jokilaaksosta. Suomalaiset oli kylläkin siellä paljon ennen venäläisiä, mutta kuka asti paalukylässä on kysymys. Eikö olisi syy uskoa, että se kansansa Italiassa, joka saapui sinne Alpeilta ja kutsui itseään venetsialaisiksi ja myöskin se kansansa joka tuli sieltä Volgalle, kutsui myöskin itseään venetsialaisiksi. Sana Russia on paljon myöhempi ilmestyminen. Sana Veneti olisi Venäjä, venetsialainen olisi venäläinen mukautunut suomen kieleen pitkän kielen kehityksen aikana.

Sanat kielissä tekee monenlaisia muunnoksia. Esim. englannin kielessä m.m. sana honey-moon saa alkuperänsä sanasta "honaymouth". — Nenakkit.

— Ilman pitämättä väittelyitä on selvää se, että suomalaisten sanomana "ryssä-sana" tarkoittaa haukkumista, käyttäköön "Nenakkit" sitä missä mielessä tahansa. Venäläin-kään ei ole enää oikea muoto, sillä entinen Venäjä tunnetaan nykyisin Neuvostoliiton nimellä. Näin ollen siis emme usko kenkään voivan "sivistyksellisesti" ryssitellä neuvostoliittolaisia, varsinkin silloin kuin sitä käytetään kielteisessä tarkoituksessa. — Toimitus.

Tilaa Raivaaja!

If you're doing the work of 5 women...you deserve the help of 1 kitchen phone

Teidän ei tarvitse tuntea itseänne yllärituneeksi huomataksenne kuinka paljon helpompaa ja tehokkaampaa työskentely keittiössä on jatkopuhelimen avulla. Teidän ei tarvitse juosta kesken kaiken kiireen toiseen huoneeseen vastaamaan puhelimeen. Kunhan vain ojentatte kätenne, nostatte kuulokkeen ja miellyttävä rupatteluhetki ystäväne kanssa seuraa, samalla kun pidätte silmällä silittyslaudalla olevaa paitaa tai uunissa olevaa vaahdokohokasta.

Valitkaa seinä- tai tavallinen puhelin jatkopuhelimeksenne. Niitä on saatavissa monissa eri väreissä. Sopikaa näistä puhelinyhtiönne liikekonttoriin kanssa.



NEW ENGLAND TELEPHONE



PARHAIMMAT ONNITTELUT TEILLE

Mr. ja Mrs. Matti Myllylahti

avioliittonne ja uuteen kotiinne
muuton johdosta toivottavat:

Fitchburg, Mass.	Hanna Gustafson
Mr. ja Mrs. John Aunio	Adam ja Helen Pavenski
Jouko Väänänen	Matti ja Taimi Toivari
Ruth Aho	Elsa Wilson
Hjalmar Paananen	Walter ja Aino Forstrom
Aino Ojala	Jenny ja Verner Werho
Anna Ojala	Mrs. John Seppälä
	Mr. ja Mrs. Lauri Kleemola
	Emil Mäenpää
	Aino Aho
Gardner, Mass.	Belmont, N. H.
Mr. ja Mrs. Edward Ahlstrom	Mr. ja Mrs. Harold Strople
Mr. ja Mrs. Wäinö Noponen	
Ellen Jaceedy	Gloucester & Lanesville, Mass.
Henry Harris	Sulo ja Bertha Ranta
Lee ja Ed. Ahlstrom	Lyyli ja Kustaa Karanko
	Helga ja Andrew Harris
Peabody, Mass.	Jacob Lahti
Irene ja George W. Laakso	Martha Palonen
Anna ja John Snow	Joonas ja Tyyne Tikkanen
Helmi Sioman	

KIITOS

teille rakkaat sukulaiset ja ystävät kun tulitte meitä tervehdittämään niin suurella joukolla. Tulemme aina kaihota muistelemaan teitä ja tätä päivää, syyskuun 29, 1963. Vielä kerran kiittäen

MATTI ja SANDRA MYLLYLAHTI

10 Langford St., Lanesville, Mass.

FITCHBURG

(Jatkoa kuudennelta sivulta)

Veden fluoridation tulee äänestykseen

Nimienkeruu kaupungin veden fluoridointiin on tuottanut niin runsaan tuloksen, että asia todennäköisesti tulee pantavaksi marraskuun äänestyslistalle. Asian äänestykseen alistamiseksi on tarpeen ainoastaan viisi prosenttia äänestyskelpoisten kansalaisten nimiä. Keräyslistoille on jo tullut yli 1,200 nimeä, ja niihin oletetaan kertyvän yli 2,000 nimeä, joka on runsaasti yli tarvittavan määrän.

Hammaslääkärin liitto on ajanut hyvin voimakkaasti fluoridation asiaa, kerännyt nimiä, järjestänyt keskustelutilaisuuksia useiden eri ryhmien kanssa.

Hammaslääkärin liitto ajaa asiaa sillä periaatteella, että toimipide ehkäisee hammasmädän muodostumista, joka on nykyajan suuri vitsaus.

Vajaa palomiehistö korottaa vakuutuksia

Fitchburgin palokunnan vajaa miehisyy voi aiheuttaa sen että kaupunki lasketaan kuuluvaksi korkeampaan palovakuutusluokkaan. Se merkitsee huomattavia vakuutusmaksuja kaupungin liikennehiljälle ja huilille lähteistön omistajille.

The Board of Fire Underwriters, virasto joka tutki paloturvallisuussysteemiä, jonka mukaan siften vakuutuslaitokset luokittelevat alueen vakuutusmaksut, on ilmoittanut että ellei Fitchburgin

palomiehistöä täydennetä ja sen laitteita lisätä ja saateta ajanmukaiseen kuntoon, voi käydä niin että kaupunki pudotetaan kolmannesta vakuutusluokasta neljään. Se voi joillekin teollisuuslaitoksille merkitä jopa \$7,000 lisästä vakuutukseen.

Palopäällikkö Norman Flechtner on kolmeen eri kertaan pyytänyt kaupungin valtuustoa lisäämään palomiehistöä mutta saanut aina torjuvan vastauksen. Mr. Flechtner sanoo että hän ei aio enää uudistaa pyyntöään mutta hän ei tiedä josko lautakunnan edustaja esittää neljänneen pyynnön valtuustolle.

V. 1942 oli "työssäolevia" palomiehiä 32. Vapaaehtoisten kanssa lukumäärä nousi 72:een.

Tänä vuonna, kun palomiesten työviikko lyhennettiin 48-tuntiin, siihen lisättyä sairastumiset ja lomamat, on vuorossa ollut vain 25 miestä, keskimäärin 2,2 miestä tököä kohti, joka on aivan liian vähän työn tehokkuuden kannalta.

Lisäksi paloturvallisuustutkijat sanovat että laitteet ovat osittain vanhanaikaisia ja tarvitsevat ajantasaistamista.

Kaupunginjohtaja Bourque sanoo että hänelle on tiedoitettu asiasta. Kaikkien tärkeintä on kuitenkin ottaa huomioon se että puutteellinen paloturvallisuus on suoranaisena vaarana ihmisille, sekä hengen että omaisuuden uhkana.

Kaupungin valtuusto keskustellee ensi torstaina palopäällikön kanssa hänen esittämästään \$89,000 summasta uusien välineiden hankkimiseksi. Nuihin kuuluu kaksi pumpua, pelastusvaunu ja uusi ambulanssi.

Peace Corps hyväksyy nyt vanhempiakin

Washingtonista, D. C. tulleen tiedotuksen mukaan on nyt käynnissä Peace Corps-joukkoihin hyväksyttävien henkilöiden ikärajoituksen laajentaminen. Tähän saakka on hyväksytty palvelukseen enimmäkseen 21-25 ikäisiä.

Tarve toimihenkilöistä on kuitenkin osoittautunut niin suureksi, että on päätetty hyväksyä vapaaehtoisina henkilöitä, jotka suunnittelevat eläkkeelle jäämistä tahi tilapäistä "ulkomaanmatkaa".

Seuraavan kahdentoista kuukauden aikana lasketaan tarvittavan 5,000 opettajaa, 700 terveysvirkahtajaa, lääkäreitä, sairaanhoitajia, laboratorio-tekniikoja, ym., 700 insinööriä, maanmittareita, mekaniikkoja, sosiaalityöntekijöitä, ym., 500 maanviljelysalan ammattilaisia, keinokasteluun, eläintenhoitoon, siipikarjan hoitoon ym. sellaisiin perheineen.

Arvelun mukaan monet näistä toimista voivat tulla erinomaisen sopiviksi vanhemmille tahi keski-ikäisille.

Asiaa koskevia kirjasia saadaan pyynnöstä osoitteella: Peace Corps, Division of Recruiting, Washington, D. C., 20525. Sieltä saa myöskin hakemustaavakkeita. Kaavakkeita ja selosteita pyydetään osuista muistettava maininta ammatilla.

Nyt lähetettävät hakemukset tarkoitavat helmikuussa ja ensi kesäkuussa täytettävää paikkoja.

Gardner, Mass.

Muistakaa pistäytyä kahvilla Työväenyhdistyksen luoneistolla lauantai-iltana.

Mechanic-kadun

uudelleen avaamisesta on kehitetty oikein poliittinen kysymys. Nyt on kerätty nimiä 135, jotka ovat vaatimassa, että se suljettuna ollut katu pitää avata. Po. katu suljettiin tämän nyt meneillään olevan uuden tien rakennussuunnitelman yhteydessä. Rautatieyhtiö ei ole ensinkään sillä kannalla, että katu pitäisi uudelleen avata. Kadun uudelleen avaaminen on jonkun verran suuren rahasumman takana.

Tulipaloja

oikein sellaisia mainitsemisen arvoisia on sattunut parikin tässä tämän viikon aikana. Ensimmäinen oli Colonial hotellissa viime sunnuntaina juuri sillä aikaa kun aluekokouksen edustajat olivat siellä syömässä. Vahingon saivat olevan vain pienen, noin \$1,500 palokunnan päällikön arvion mukaan.

Toinen huomattava tulipalo oli West St. Atterin markettissa. Siellä arvioivat vahingon järin noussevan \$45,000. Kummassakaan tulipalossa palon alkamisyyttä ei ole todettu.

Rakennustoiminta

on ollut erittäin vilkasta tämän vuoden aikana. Rakennusten tarkastaja Saunders arvelee, että tämä vuosi tulee olemaan ennätysvuosi Gardnerin rakennusalan historiassa. Nyt jo on lähimain kahden ja puolen miljoonan merkki saavutettu.

Säästääkö vettä

Tällaisen kehoituksen on antanut kaupungin vesiosaston johtaja. Samalla mainiten miten alhaalla vesivarastomme on tällä kertaa ja sen suhteen pitää olla säästeliäs. Muistetaan, tämä.

Ensi tiistaina,

lokakuun 8 päivänä toimitetaan nimitysvaalit. Vaalilautakunnan tilaston mukaan on Gardnerissa 9,463 äänestäjää. Kuinka monta näistä osallistuu nimitysvaaleihin?

Piirioloudessa

torstaina oli nuorukaisia, neljä, osaa syytetään murtovarkauksista ja yhtä siitä, että oli käyttänyt ampumaa-asetta äitiään vastaan. Tuomioista ei ole vielä tietoa. — V. A.

Worcester, Mass.

John Liimatainen, Rutlandista, on jo pari viikkoa ollut Holdegin sairaalassa. Hänelle on tehty leikkaus. Toivotuun helvettiin hän ei vielä ole saanut. Toivotaan, että tämä pitkäaikainen Raivaajan lukija parantuisi.

Ensi kesänä

Suomeen menijät muistakaa, että teette paikkatilauksenne nyt jo. Menetepä millä kyydillä tahansa, Raivaajan matkatoimisto palvelee lippuasioissa. Kääntykää sen puoleen heti.

Raivaajan

tavanomainen levitysräntäys alkaa. Worcesterin ja ympäristön

asiamiehinä ovat tutut, entiset asiamiehet: Alma Ilvonen, Olli Nousiainen ja Nikolai Hallila. Nämä kaikki ovat puhelinkeskityksessä, katsokaa vaan numero puhelintietelosta. Lukijat voivat auttaa asiamiehiä uusien tilaajien löytämisessä. Raivaaja jokaiseen suomalaisen kotiin! Otetaan se tavoitteeksi.

Henry Noposen

uusi koti, 48 Kalmar St., joutui viime lauantaina varkaan tai varkaiden nuuskittavaksi. Perheen poissaollessa päivän aikana oli ikkuna ovesta rikottu lukon kohdalla. Näkähän oli ollut jäljistä päätellen. Löytämänsä kassalippan, joka sisälsi rahaa 160 dollaria olivat vieneet kellariin ja siellä sen rikkoneet. Pankkikirja ja allekirjoitettu shekki eivät olleet kelpanneet. Se osoittaa, että "järkeäkin" on ollut hiukan.

Poliisi on pidättänyt

14-vuotiaan pojan, joka on tunustanut tehneensä 10 sisäänmurtoa viiden päivän aikana. Saaliinaan monenlaista tavaraa, rahaa, kelloja, koruja, ruokaa, viinakia, tupakkaa ja makeisia. Ensimmäisen ikkunan sanoi rikkoneen kivellä, mutta lopussa käytti lasiveistä, se kun ei synnyttänyt helinää. Oliko pojalla apulaisia saadaan tarkemmissa tutkimuksissa tietää. Tulee ajatella, että mihin poika vielä ehtiikään kun ikää karttuu. — Niku.

Maynard, Mass.

Kuollut

Anna Aho (Wäänänen), o.s. Nordlund, 3 Beacon St., kuoli tänä aamuna, lokakuun 4 päivänä, pitkällisen sairauden jälkeen. Hän oli syntynyt Porissa, joulukuun 9 päivänä, 1886.

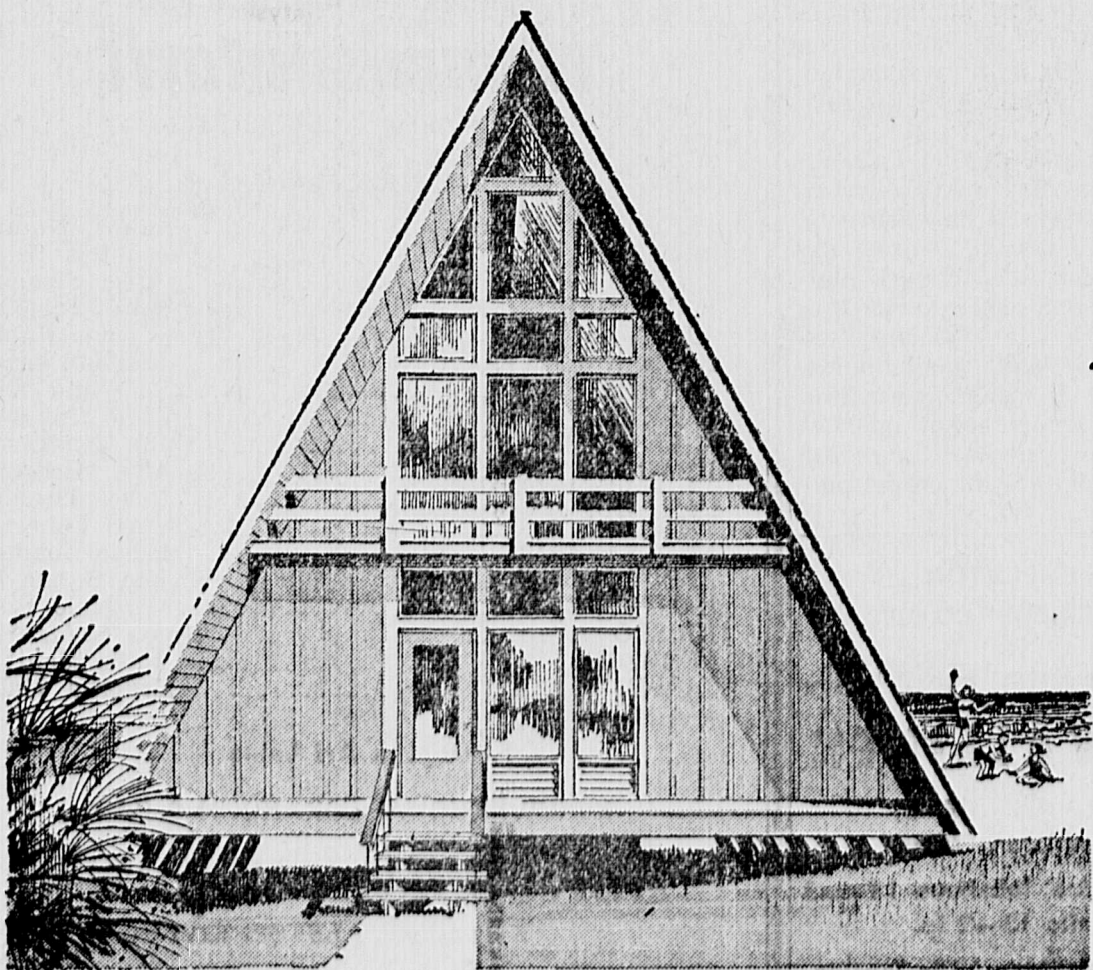
TILATKAA
Suomalainen kansalliseepos
KALEVALA

Englanninkielisenä

2-osassa

I ja II osat \$1.95 kpl.
yhteensä \$3.90Raivaaja Publishing Co.
48 Wallace Ave.,
Fitchburg, Mass.

Asiamiespalkkioita ei myönnetä tästä kirjasta.



How \$18.75 a month can grow into something you never expected to own

You may have never given any thought to a really extravagant purchase like, for example, a summer home at the lake. Yet there's an easy way to make it happen:

Enroll in the Payroll Savings Plan for U.S. Savings Bonds where you work.

It's the world's easiest, surest way to save. You never see the money, so you can't spend it. Your cache simply keeps growing, and before you know it, you've got the down payment on your summer home.

What's more, your dollars help your country stand firm against the strongest enemies of freedom the world has ever known.

Join the eight million Americans on Payroll Savings now. There's no telling what your \$18.75 a month will lead to.

Quick facts about U.S. Savings Bonds

- You get \$4 for every \$3 invested, at maturity
- You can get your money anytime
- Your Bonds are replaced free if lost, destroyed or stolen.



Keep freedom in your future with
U.S. SAVINGS BONDS



The U.S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks The Advertising Council and this newspaper for their patriotic support.

nään nyt joukolla kuulemaan mitä edustajat sanoo UCF:n puolisuosikokouksesta.

Näkemin!

— I. A.

Kirkollisia uutisia

WORCESTER, MASS.

Luterilaisessa kirkossa on pyhäkoulu klo 9:30 ap. Engl. kielinen jumalanpalvelus klo 10:30 ap. Luther Liiton kokous klo 5 ip.

Torstaina 10 p. on ohjelma ja tarjoilu ompeluseuran hyväksi huhtikuun ryhmän toimesta klo 7:30 ill. — V. H.

MAYNARD, MASS.

Luterilaisessa kirkossa

on suomenkielinen jumalanpalvelus joka kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena sunnuntaina klo 2 ip. Saarnaa Viljo Heiman. — V. H.

WEST PARIS, ME.

Ensi sunnuntaina on seurakuntamme vuotuinen syysjuhla kirkossa. Tilaisuus alkaa klo 10:30 ap. ja tulee siinä olemaan erikoisen musikaalinen ohjelma. Puhujana on seurakunnan opettaja, joka on juuri saapunut Suomikalta.

Tervetuloa suurella joukolla! Felix R. Mayblom.

Mukavin tapa on julkaista onnitteiluilmotus RAIVAAJASSA.

BOOKS

About Finland and the Finns
as well as other subjects

DICTIONARIES & GRAMMAR

Finnish-English edited by V. E. Alanne. The most comprehensive work in this field. Contains 1,111 pages — \$15.00.

Finnish-English edited by Aino Wuolle — \$3.50.

English-Finnish edited by Aino Wuolle — \$3.50.

"The Fundamentals of Finnish Grammar" by John Olli — \$3.50.

Finnish-English Dictionary (mite size pocket edition) edited by Aino Wuolle — \$1.00.

English-Finnish Dictionary (mite size pocket edition) edited by Aino Wuolle — \$1.00.

"Parleur — In 12 Languages" edited by Vilho Setälä. Mr. Setälä has worked out an ingenious method by which it is possible to turn this language guide into 138 different miniature dictionaries including Finnish, Swedish, German, Russian, Esperanto, Danish, Norwegian, Italian, Spanish and Portuguese. — \$1.00.

FICTION

"The Adventurer" by Mika Waltari — \$3.75.

"The Wanderer" by Mika Waltari — \$3.75.

HISTORY

"Sow the Golden Seed" by John Kolehmainen. The story of Raivaaja published in connection with its 50th anniversary. — \$3.50.

HEALTH

"How To Know Yourself" by Henry Askell. This book gives a ninety day program to good health. — \$3.00.

If you are interested in other books on Finland and the Finns either in English or Finnish write to us and we shall be glad to obtain them for you.

Raivaaja Publishing Company

48 WALLACE AVENUE

FITCHBURG, MASS.

Name

Address

street

city

state

Book

All orders must be accompanied by check.

PLANNING TRIP ABROAD, CRUISE OR VACATION TRIP?

If you planning a trip by plane or ship to Europe or any other part of the world consult Raivaaja Travel Bureau, a member of International Air Transport Association. We have connections with all major steamship companies and airlines.

When you plan your trip to Finland, a winter cruise or vacation trip to Bermuda, Puerto Rico, Mexico, Hawaii or any other part of the world make your reservations and purchase your ticket from

RAIVAAJA TRAVEL BUREAU, 48 Wallace Ave., Fitchburg, Mass.



THERE'S NOTHING NEW
ABOUT LOW PRICES
AT FIRST NATIONAL!
SAVE 25% STAMPS, TOO!

First
National
Stores

SECOND BIG WEEK!

Bring in this week's valuable Coupons
that you received in the mail
worth 400 Bonus Stamps

GENUINE SPRING — Superb Selected — Choice Quality

LAMB LEGS
Oven Ready LB 69¢ Regular Dressed LB 59¢

BONE-IN — Tasty Economical Roast

Lamb Fores LB 33¢

Young Tender Pork for Roasting

Shoulders FRESH LB 39¢

Best Produce Values!

U. S. No. 1 — Winter Keeping — Energy Food

Potatoes 25 LB BAG 77¢

Flaming Red — Luscious Bunches of Juicy Flavor

Grapes TOKAY 2 LBS 29¢

STOCK YOUR PANTRY SALE!

RICHMOND — Green or Wax

Cut Beans 4 15½ oz CANS 59¢

FINAST — Sweet and Flavorful

Sweet Peas 4 1 LB 1 oz CANS 69¢

Sliced or Halves

Peaches FINAST CLING 2 1 LB 13 oz CANS 53¢

FINAST — Tree Ripened Fruit

Apple Sauce 2 1 LB 9 oz JARS 49¢

FINAST — Pineapple-Grapefruit

Juice Drink 1 QT 14 oz CAN 29¢

Macaroon, Sugar, Iced Spice, Oatmeal, Assorted

Mom's Cookies 4 1 LB CELLOS \$1.00

FIRST NATIONAL STORES

Same Low Self-Service Prices in All Stores in This Vicinity —
(We Reserve the Right to Limit Quantities)

Sää keski Massassa tänään: enimmäkseen aurinkoista, viileää, 60-62 astetta, kuivaa, tuulista. Huomenna: enimmäkseen aurinkoista, normaali lämpö, 64-68 astetta, kuivaa, vähäistä tuulta.

FITCHBURG JA YMPÄRISTÖ

— Emil Suokko, 736 Main St., vietiin keskiviikkona ambulanssilla Burbankin sairaalaan Depot Squarella sattuneen tapaturman vuoksi. Lähempiä tietoja ei ole.

— John Annala toimii North Middlesex Regional korkeakoulun vuosikirjan liikeasiain hoitajana.

— Kaksi motoristia on saanut Fitchburgin piiriokouduksessa 10 dollarin sakot koulubussin ohittamisesta Lunenburgissa.

— Mary Kenney, 7-vuotias, Leominsterissä, katsoi tiistaina koulumatkallaan. Häntä esitettiin ja löydettiin aamuyöstä kadulta. Tyttö oli vahingoittumaton. Arvelun mukaan tyttö pelkäsi tulla kotinsa koska hän oli rikkonut silmälasinsa koulussa.

— Työnvälitystoimiston kirjoissa oli viime viikon aikana uusien työnhakijoiden lukumäärässä laskusuuntaa. Viikon aikana merkittiin 75 uutta työttömyysavustuksen hakijaa, edellisellä viikolla 88. Työtä järjestettiin toimiston välityksellä 68:lle hakijalle.

NURMIJÄRVELÄISTEN ESITYKSIIN LIPPUJA
myydään Raivaajan konttorissa, Työläisten Luottoyhdistyksessä, Finnish Drug Storessa, Co-op Gift Shopissa, Hanslinin toimistossa sekä Victor Ericksonin parturiliikkeessä, 5 Rollstone St.

UUTISILMOITUKSIA

Bosk Hautauskoti

- Kaunis ja parhaiten varustettu hautauskoti, jolla on oma parkkausalue toimiston vieressä.
- Sijaitsee keskeisellä paikalla, johon on helppo päästä autolla tai bussilla.
- Monenlaisia, eri hintaisia palveluksia, joita jokainen vammaankin löytää heidän mahdollisuuksiensa sopivan.
- Kehotamme teitä vierailmaan hautauskotiimme. Tulemme antamaan teille mitä ystävällisimmin ja vilpittömimmin palvelun, kuten ovat saaneet ne lukuisat henkilöt, joita meillä on tähän saakka ollut kunniaa palvella, heidän suuren surunsa hetkellä.

85 Blossom St. Fitchburg, Mass. Puh. 342-3635

POLIITTINEN ILMOITUS
Ward 3 tarvitsee valtuusmieheksen WM. J. VAN ORDEN
Antti Järvi, 25 Sanborn, Fitchburg

SUOMALAINEN HUONEKALUJAKE
Ernie's Furniture Co., 1066 Main St., Puh. DI 3-7100. — Ernie Koski, omist.

Perustettu 1868
Puh. Diamond 5-4324
SAWYERIN
Hautauskoti
Tunnollinen palvelu
PARKKAUSTILA VARATTU
12 Brook Street, Fitchburg

PYHÄN PAAVALIN EV. LUT. SEURAKUNTA
(National Lutheran Councilin kuuluva)
Whittemore ja Mechanic katujen kulmassa
Fitchburg, Mass.
Pastori HENRY W. LEINO, 30 Mattson katu
SUNNUNTAINA 6 P.NÄ
Klo 9:00 aam. Suomenkielinen jumalanpalvelus
Klo 10:00 aam. Sunnuntaikoulu
Klo 11:00 aam. Englanninkielinen Ehtoolliskirkko
Klo 7:00 ill. Luther Liitto.
"Jeesus sanoi heille: Minä olen elämän leipä; joka tulee minun tyköni, se ei koskaan isoa, ja joka uskoo minuun, se ei koskaan janoa." (Joh. 6:35).

Leominster Granite And Marble Works
GEORGE W. YULE, omistaja
Kaiken mallisin kirjaimin kaiverrettuja hautapatsaita
Puhelin KE 7-2346
203 MAIN STREET LEOMINSTER, MASS.

ARON Sex-Link Kananpoikia
Mass. (U.S.) hyväksyttyjä pullorum-vapaiksi
ARO'S POULTRY FARM
Elm Street, West Townsend, Mass. Puh. Townsend 701

ONKO KELLÄN ?

Nurmijärven Näyttelijät tarvitsevat vanhan viulun, sellaisen, jonka voi rikkoa näyttelmässä. Jos kella sattuu sellainen olemaan, pyydetään tiedottamaan asiasta Mirjam Lehdolle, puhelinnumeroon DI 2-1950.

Tämä kirjoitettaessa puuttui vielä muutamalta näyttelijältä yösija. Henkilöitä, jotka voivat ottaa yhden tahi kaksi näyttelijää yövierakseen, pyydetään tiedottamaan asiasta Thelma Koutselle puh. 342-9633.

Vielä huomautetaan, että haallämmittään ennen näyttännön alkua. Jotka tarvitsevat kyytiä voivat ilmoittaa siitä Raivaajan konttoriin.

Ilta koulut alkavat

Aikuisten ilta koulut alkavat toimintansa ensi maanantaina Fitchburgin korkeakoululla, Bartley Nolan ja Mary C. Markham koululla, Clarendon St. Miss Margaret E. Kieley kehoittaa kaikkia, jotka aikovat tulla ilta koululle, ilmoittautumaan mikäli mahdollista jo maanantai-iltana.

Ulkomaalaisille ovat kursseista tärkeimpiä englannin kielen ja kansalaistutkimuskursit.

KALEVAISTEN UUTISIA

Vuotuiset syysmyyjäiset ovat Kaleva Kodissa huomenna, alkaen kello 10 aamulla. Myytävänä on kasviksia, rikkamaa, esiliinoja, kotitekoisia leivonnaisia, käytettyjä vaatteita ym. Virvokkeita tarjolla koko päivän. Laatikko- ja pinssi-illallinen kello 5-7. Tervetuloa! — A.

Saiman kuukausikokous

Saima piti toisen kuukausikokouksensa kuluvan syyskauden aikana. Johtokunta ja huvitoimikunta käsitelivät omat asiansa ennen yhteistä kokousta.

Lauri Hallfors johti kokousta, pöytäkirjaa piti yhdistyksen vakinaisen sihteerin, Edward Järvi. Pidettiin hetken hiljaisuus joukosta poistuneen jäsenen, William Wilsonin muistoksi.
Lauri Hallfors tiedotti, että edellisessä kokouksessa tehdyn päätöksen mukaan kerhon ensimmäiset syyskahviset, jotka ovat samalla syystoiminnan alkajaiset, pidetään lokakuun 14 päivänä. Todennäköistä on, että Wille Aho tulee pitämään puheen, Ellen Hangas tulee laulamaan, Irja Wilen lausuu runon, kuvia Suomesta tulee esittämään Uno Kaittila, pikkumies Martin

NOTICE OF LOST PASSBOOK
DR 4629 issued by the Fidelity Co-operative Bank, is hereby given and application has been made for issuance of a duplicate passbook. Payment on the original passbook has been stopped. Fitchburg, Mass. Oct. 2, 1963.

NOTICE OF LOST PASSBOOK
SS 10591 issued by the Fidelity Co-operative Bank, is hereby given and application has been made for issuance of a duplicate passbook. Payment on the original passbook has been stopped. Fitchburg, Mass. Sept. 20, 1963.

HIEROJA

Medical massage
BERTHA MARJOMAA,
Fitchburg, Mass.
Puh. 342-1639
Tulee kotiin sopimuksen mukaan.

Laine soittaa viulua Lempi Myöhäsen säestyksellä. Ensimmäisten kahvisten kustantajina ja ohjelman hankkijoina toimivat Tyne ja Lauri Hallfors.

Toiset syyskauden kahviset pidetään lokakuun 28 päivänä. Ohjelmasta ja muista seikoista tiedotetaan myöhemmin.

Sävele Syrjälä esitti kokoukselle lopullisen raportin Kesäjuhlien tuloista ja menoista. Rosa Hallfors selosti viime sunnuntaina pidetyn aluekokouksen asioita. Tiedotettiin, että Quincy osasto täyttää marraskuussa 60 vuotta. Päätettiin panna Raivaajan 25 dollarin onnittelut.

Keskusteltiin lähitulevaisuuden tilaisuuksien järjestämisestä ja joistakin yleisistä asioista. Mitään erikoisia päätöksiä ei tehty.

Uutena jäsenenä hyväksyttiin ja toivotettiin tervetulleeksi Victor Heikkilä.

Seitsemän veljestä

Toisena esitysiltaan, keskiviikkona, Nurmijärven Näyttelijät esittävät Aleksis Kiven Seitsemän Veljestä. Vaikka näyttelmä on varmasti kaikille tuttu, on se kuitenkin sitä luokkaa, että siitä kannattaa tälläkin kertaa hiukan kertoilla.

Seitsemän veljestä on kuolematon teos. Niinkauan kun ihmiskunta tarvitsee ja kunnioittaa kirjallista taidetta, erikoisesti romaanitaidetta, säilyttää Seitsemän veljestä tukevan paikkansa. Sen se säilyttää nimenomaan alkuvuolaisuudellaan ja kuvauksen rehevyydellään.

Seitsemän veljestä on Kiven pääteos. Sitä on jo käännetty yli neljällekymmenelle kielelle. Uudessa Suomen romaanitaiteessa sille uskaltaa ennustaa kuolematon kumppaniksi Linnan Tuntumattoman sotilaan.

Kuten tiedetään Aleksis Kiven Seitsemän veljestä ei suinkaan tullut mitenkään suopeasti vastaanotetuksi. Sitä pidettiin suorastaan säädettömänä, siinä olevien kirosten vuoksi. Kivellä itsellään oli kuitenkin järkkymätön luottamus siihen, että hän oli luonut suurteoksen, hän lausui ylpeästi, ettei muuta sanaakaan. Itse asiassa Kivi kirjoitti veljeksensä seitsemään kertaan. Joten se ei suinkaan ole hutloitua työtä.

Seitsemän veljestä kuvaa pienoisuudessa koko Suomen kansan olemusta. Heidän jukuripäisyyttään, vastahakoisuuttaan antautua vaivaloisen lukutaidon opiskeluun, mutta kun siihen sitten kerran antauduttiin, niin sitäkin tehtiin sitten koko suomalaisen sisun voimalla, niin juuttumaton kuin oppi tahtoi aluksi olla.

On olemassa niinkin lapsellista ajattelua vielä nykyaikana, että jollakin tavalla hävettään sitä, että tätä Seitsemää veljestä esitetään ulkomailta. Niinpä juuri jokunen päivä sitten kertoi eräs että kun filmiä Seitsemän veljestä, esitettiin täällä englanninkielisille, niin se sai melko viileän vastaanoton. Joidenkin mielestä siinä vaan vahvistettiin meistä suomalaisista vallalla olevaa puo-

TEMPLETON FARMERS' CO-OP
Vuotuinen HÄMMIPÄIVÄLLINEN
GRANGE HALL,
Templeton, Mass.
Sunnuntaina, lokakuun 13 p:nä kello 12—2 ip.
99c. aikuisilta — 75c. lapsilta.

SOMERSET CAFE
2 Summer St.,
WORCESTER, MASS.
Tulkaa tänne tapaamaan suomalaisia ystäviänne!

TANSSIA
joka perjantai- ja lauantai-ilt.

JOS AIOTTE MENNÄ LAIVALLA SUOMEEN
JOULUKSI tai ensi kesäksi, varatkaa paikkanne nyt

Raivaajan Matkatoimiston välityksellä.
48 Wallace Ave., Fitchburg, Mass. Puhelin DI 3-3822

li-villin mainetta, "tuohikulttuurin" luojien primitiivistä lähtökohdasta.

Tämä on väärää alemmuudentunnetta. Täytyy muistaa, että koko ihmiskunnan sivistyksen kehto on ollut luolissa ja metsän korvissa. Arvokkainta on se, mistä olemme lähteneet. Ja sivistyksen kammalaila ei ole tipaakaan hävettävää.

Mutta ulkolaisia ajatellen, niitä jotka eivät ole tietoisia siitä, että Seitsemän veljestä kuvaa sivistyksemme alkuaikojia, olisi toki syytä selostaa asia, siten johdattaa heidät näytelmän — tahi filmin henkeen sisälle.

— L. I.

KUOLLEITA

Mrs. EVA JOHNSON TOKOI, o.s. Whittaker, kuoli eilen aamulla Fairlawn Nursing Homeissa, 370 West St., Leominster, Mass. 72 v. ikäisenä.

Mrs. Tokoi oli Suomen entisen pääministerin, senattori Oskar Tokoin leski. Oskari Tokoi kuoli viime huhtikuun 4 päivänä. Mrs. Tokoi seurasi puolisoaan Suomeen tämän vieraillessa synnyinmaassaan ensimmäisen kerran sisällissodan jälkeen 1949. Mrs. Tokoi oli englanninkielinen mutta joutui puolisonsa välityksellä seuraamaan varsin kiinteästi Suomen sisäisiä asioita. Vielä sairavuoteellaankin hän kyseli presidentti Kekkonesta y.m. Suomea koskevista asioista ja puhui suurella kiinnostuksella suomalaisista kirjallijoista ja taiteilijoista.

Pariskunta asui useita vuosia West Townsendissa, viimeksi Fitchburgissa.

Lähimpiä omaisia ovat tytär, Mrs. Mildred Blender, Denver,

Colo., tyttärenpoika, David Hamburg, Washington, D.C., yksi lapsenlapsi Mrs. Carol Ann Salminen, Fort Worth, Tex., 11 lapsenlapsenlasta ja 1 näiden jälkeläinen. Lisäksi 2 tytärpuolta, Mrs. Laila Quick, Lunenburgissa, Mrs. Aune Anderson, Bostonissa, sekä yksi poikapuoli, Lauri Tokoi, Lunenburgissa.

Muistotilaisuus pidetään huomenna, lauantaina, kello 2 ip. Sawyerin hautausmaastossa. Haudataan Forest Hillin hautausmaahan. Käyntitunteja ei ole.

HENRY KOSKELA

81-vuotias, 55 Central St., kuoli Grandview Nursing Homessa pitkällisen sairauden hivuttamana. Vaimo Mary kuollut aikaisemmin.

Hän oli syntynyt Suomessa, syyskuun 7 p. 1882, asui useita vuosia Michiganissa, jossa työskenteli automekanikkona. Hän asui myöskin Ashbyssä ja Maynardissa, muutti Fitchburgiin noin kaksi vuotta sitten.

Lähimpiä omaisia ovat kaksi tyttäretä, Mrs. E. Frady, Garden City, Mich., ja Mrs. Ann McPherson, LaPuente, Calif., kasvattitytär, Mrs. Aili Oljer, Maynardissa, ja kaksi kasvattipoikaa, Edward Marjomaa, Baldwin, Long Island, N.Y. ja Aimo Marjomaa, Sunnyvale, Calif.

Muistotilaisuus pidetään huomenna, lauantaina, kello 11 ap. Sawyerin hautausmaastossa. Haudataan Forest Hillin hautausmaahan.

Käyntitilaisuus hautausmaastossa tänään kello 7—8:30 ill.

HILMA KERONEN

376 Richardson Road, kuoli eilen aamulla Grandview Nursing Homessa. Hän oli John Kerosen leski. Syntynyt Kuhmossa, Suo-

HÄRVINAISTA:
Ensi kertaa Uudessa Englannissa
KUULUISAT
NURMIJÄRVEN NÄYTTELIJÄT SUOMESTA
esiintyvät
SAIMAN PUISTON JUHLASALISSA
tiistaina ja keskiviikkona lokakuun 8 ja 9 p:nä

TIISTAINA, LOKAKUUN 8 P.NÄ
Nummisuutarit
Kirjoittanut ALEKSIS KIVI

HENKILÖT:

ESKO	Kalevi Nummi
MARTTA	Irja Salmi
TOPIAS	Oiva Selenius
KANTTORI	Viljo Takanen
KREETA	Irma Ruoho
KARRIN ISANTA	Heikki Laine
ANTRES	Niilo Sale
JAAKKO	Väinö Takanen
MIKKO VILKASTUS	Onni Tanskanen
IIVARI	Alpo Airikkala
NIKO	Urho Virenius
TEEMU	Tuure Lehtinen
ENO SAKERI	Paavo Jokinen
ANNA MUORI	Mirjam Sundqvist
LAUTAMIES	Niilo Lilja
KRISTO	Seppo Ranta-Aho
LEEMAN	Kalle Mantere
JAANA	Marjatta Malm
KYLÄLAISIA	

Ohjaaja Ari Laine

KESKIVIKKONA, LOKAKUUN 9 P.NÄ
Seitsemän veljestä
Kirjoittanut ALEKSIS KIVI

HENKILÖT:

JUHANI	Ari Laine
TUOMAS	Väinö Takanen
AAPO	Pekka Seuna
SIMEON	Pekka Kallala
TIMO	Jouko Mantere
LAURI	Seppo Ranta-Aho
EERO	Eero Aakkula
VENLA	Riitta Koppinen
MANNISTON MUORI	Irja Salmi
RAJAMÄEN KAISA	Irja Salmi
RAJAMÄEN MIKKO	Onni Tanskanen
KANTTORI	Viljo Takanen
LAUTAMIES	Niilo Lilja
KOLISTIMEN UKKO	Urho Kytönummi
KISSALAN APELI	Urho Kytönummi
KYLÄLAISIA JA MUSTALAISIA	

Ohjaaja Vilho Siivola

Tilaisuuksien järjestäjänä toimii
Finnish American Club of Saima
ESIRIPPU NOUSEE KELLO 7:30 ILLALLA

Sisäänpääsy \$1.50 veroineen.

Tervetuloa!

messä, lokakuun 13, p:nä, 1882. Vanhemmat Eva ja Kalle Kuhnmonen.

Hän tuli Yhdysvaltoihin vuonna 1909, asui New York Cityssä, Worcesterissa ja Gardnerissa, Fitchburgissa vuodesta 1927 lähtien. Kuului aikoinaan Saiman kuoroon 15 vuotta. Oli Osuuskaupan sekä Työväen Luottoyhdistyksen jäsen.

Lähimpiä omaisia ovat tytär, Mrs. Karen Skeeter, New York City, viisi poikaa, Wiljo J. Fitchburgissa, Gunnard, U.S. ilmavoimissa, Orlandossa, Fla., Raynold, New York Cityssä, Bruno, Miamiassa, Fla., Robert, U.S. ilmavoimissa, North Carolinassa, kaksi sisarta, Mrs. Hilja Oja, East Templetonissa, Mass. ja Miss Agda Kuhnmonen, Suomessa, sekä 15 lastenlasta ja 1 lastenlastenlapsi.

Muistotilaisuus pidetään Boskin hautausmaastossa huomenna, lauantaina, kello 3:15 iltapäivällä. Käyntitunnit tänään, perjantaina, kello 3—4 iltapäivällä ja kello 7—8:30 illalla.

HAUDATTU

SOFIA PIKROLAN
muistotilaisuus pidettiin eilen

POLIITTINEN ILMOITUS

SEURAKUNTAUTISIA

Ev. Läheysseurakunta
Sunnuntaiaamuna on radiohartausta WEIM-radioasemalta klo 8:15. Sunnuntai-ilta kokoukset kirkossa kello 9:30. Aamukirkko ja Herran Ehtoollinen kello 10:45 ap. Nuorten kokous kello 5 iltapäivällä ja suomenkielinen hartaus kello 7 illalla.

Ystävyysliitto kokoontuu maanantai-iltana, tiistaina on suomenkielinen hartaushetki ja kahvitarjoilu kello 7:30 illalla. Kahvipöydän kattajana on Mr. Henry Luontola.

Sisarliitto kokoontuu keskiviikkona kello 7 illalla työ- ja ohjelmakokoukseensa. Ilan emäntänä on Mrs. Edla Asikainen.

Tervetuloa Läheysseurakunnan tilaisuuksiin! — WAS.

FITCHBURG

ja ympäristön uutiset jatkuvat viidennellä sivulla

POLIITTINEN ILMOITUS

Mayor
GEORGE J. BOURQUE

on antanut ansaitun
tunnustuksen
Fitchburgin Amerikan
suomalaisille

Palkitkaa hänet puolestamme
ÄÄNESTÄMÄLLÄ
tiistaina, lokakuun 8 päivänä
GEORGE J. BOURQUE mayoriksi

- Mayori Bourque nimitti Erkki Koutosen Puistokomiteaan.
- Mayori Bourque nimitti Tuure Tenanderin Kirjaston trustilaisiksi.
- Mayori Bourque nimitti Eino A. Tofferin uudelleen hautausmaa komiteaan.
- Mayori Bourque teki aloitteen muistopatsaan pystyttämiseksi Arthur Longsjon kunniaksi Upper Commonille.
- Mayori Bourque'in voimakas kannatus teki mahdolliseksi kersantti Jacob Palon ylentämiseksi luutnantiksi.
- Mayori Bourque on tehnyt osansa meidän puolesta.

Tehkäämme kaikki osamme hänen hyväkseen menemällä vaaliurnalle tiistaina ja äänestämällä Bourque uudelleen mayoriksi.

SAADAKSENNE TOIMINTAA — EI LUPAUKSIA

VALITKAA UUELLEEN
Mayori BOURQUE!

Allekirjoittaneet:

Arthur Longsjo, Sr., 50 Wilson St.
Paavo A. Oinonen, 1078 Westminster Hill Road

POLIITTINEN ILMOITUS

POLIITTINEN ILMOITUS

ÄÄNESTÄKÄÄ

tiistaina, lokakuun 8 p:nä!
Vaalipaikat auki klo 10 ap. — klo 8 ip.

VALITKAA UUELLEEN
Gardnerin Mayoriksi

Cyrille P. Landry

Kyitä varten vaalipaikalle soittakaa
632-1997 tai 632-2261

CYRILLE P. LANDRY

35 Clark St.,
Gardner, Mass.

POLIITTINEN ILMOITUS

POLIITTINEN ILMOITUS

Valitkaa "Farmari" HEDLEY BRAY
YLEISVALTUUSMIEHEKSI
Viimeinen nimi äänestyslistalla.
Muistakaa ÄÄNESTÄÄ nimitysvaaleissa!
HEDLEY BRAY
Princeton Road, Fitchburg, Mass.